

Lanžhot

zpravodaj městského úřadu

4 2022
ročník XVIII.

Halloweenské odpoledne

foto Kateřina Paulíková

OBSAH

Slovo starosty	5	Jeroným Holačka – mistr mlynářský	34
Relax park u rybníka Kout	9	Tvrdá palica	37
Volby do zastupitelstev obcí 2022	10	Stavba magistrály a regulace Moravy	38
Výpisy z usnesení ze zasedání zastupitelstva ..	12	Vzpomínka na dobrého vinaře	44
Cimrmani v Lanžhotě	15	Nejstarší doklad lanžhotského ornamentu? ...	45
Společenská kronika	17	Jak jsme prožili rok v naší organizaci STP	46
Přehled kulturních akcí	17	Přátelské posezení na stadioně	49
Okénko farnosti	18	Baggataway, back to the roots!	50
Okénko knihovny	19	Basketbalová sezóna je v plném proudu	53
Okénko školky	21	Černé perly tančily	55
Okénko školy	24	Kuželkáři zahájili 13. sezónu	56
Zima, čas domácích zabijaček	28	Podzim ve skautském oddíle	58
Panenko	30	Oddíl silového trojboje Lanžhot	59
Vzpomínka na Vánoce z dětství	32	Sbor dobrovolných hasičů Lanžhot	61
Zemřel F. Šulák – malíř a fotograf	33	Nářeční výzkum v Lanžhotě	66

*Krásné prožití vánočních svátků
a hodně štěstí v novém roce*

*přeji všem spoluobčanům
starosta, místostarostka
a všichni zaměstnanci města*

Město Lanžhot Vás zve na

ZAKONČENÍ ROKU 29.12.2022

DVŮR MUZEA od 16:00 hod.

Zabijačka

NÁMĚSTÍ od 18:00 hod.

Jiří Zonyga a Větry z Jihu

NÁMĚSTÍ od 19:00 hod.

Ohňostroj

© všechna práva vyhrazena
fotografická práva vyhrazena

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí přátelé,

ani jsme se nenadáli a Vánoce už jsou za dveřmi. Nastala nám doba předvánoční, adventní. Doba, kdy se bilancuje a hodnotí uplynulé období a zároveň se plánuje rok příští.

Ovšem tento úvodník nemohu začít ničím jiným než volbami do Zastupitelstva města Lanžhot. Nejprve mi dovoluňte poděkovat jménem svým i jménem vedení města za opravdu silnou podporu v komunálních volbách. Rovněž gratuluji všem zastupitelům, kteří byli zvoleni, k jejich mandátům.

Takový krásný výsledek nás velmi mile překvapil a potěšil zároveň. Vnímáme to jako ocenění naší dosavadní práce pro Lanžhot i jako ověření toho, že naše snaha nebyla marná. O to víc jsou volební výsledky zavazující. A jedním dechem bych dodal, že na tom má zásluhu i celá rada. A i když máme tolik mandátů, rozhodli jsme se nerušit to, co funguje a je ověřeno, a chceme v tomto principu spolupráce pokračovat. A to i v tom osvědčeném a avizovaném tandemu ve vedení: Straka – Říhová.

Chceme všechny rovněž ubezpečit, že budeme spolupracovat s ostatními členy nového zastupitelstva na všem, co bude pro naše město přínosné, a to s každým, kdo to myslí s budoucností obce dobře a pozitivě.

Po volbách jsou mezi zastupiteli i nováčky. Moc jim fandím a chci jim poblahopřát ke zvolení. Zároveň je chci požádat o aktivní práci nejen na zastupitelstvu, ale i v mezidobí ve spolupráci s radou města.

Aby mohla samospráva dobře fungovat, je třeba také pracovat v komisích a výborech. Rád bych na tomto

místě poděkoval všem, kdo se přičinili, za práci v minulém období a vyzval další, aby se rovněž zapojili a pomohli nám s touto dobrovolnickou prací pro ostatní.

Lanžhot je skvělé město, kde se dobře žije. Za užší vedení města mohu slíbit, že se budeme snažit, abychom pokračovali v jeho rozvoji. Výhodou je, že se udržela kontinuita vedení, a tak je možné pokračovat ve všem, co už je připraveno, odpracováno, a tak může být i dokončeno.

I tak to ale nebude jednoduché. I nadále budeme soupeřit s důsledky nepříznivých okolností, kterých bylo v poslední době víc než kdy předtím. Mám na mysli mj. pandemii, tornádo, vysokou míru inflace, enormní zdražování energií (což se promítá ostatně do všeho) i napjatou situaci v celé Evropě vlivem války na Ukrajině.

Náš první úkol je teď jasný. Budeme tak jako všichni hledat, kde uspořit, stáhnout topení, nebo snížit náklady na energii. Náš postup bude stejný jako v mnoha českých domácnostech. Je to první krok, se kterým začneme ještě předtím, než se pustíme do dalšího plánování a větších změn.

Naštěstí díky zodpovědnému dosavadnímu hospodaření s veřejnými financemi můžeme pokračovat v realizaci rozpracovaných projektů i nadále. Mám na mysli např. modernizaci lanžhotského náměstí,

kteří je nyní ve fázi dokončování projektové dokumentace pro stavební povolení. Podobně jsme na tom při přípravě podrobné dokumentace rozsáhlé přístavby jídelny a nových učeben Masarykovy základní školy.

Pokročilo se i v přípravě dílčích projektů souboru vodohospodářských staveb nazvaných souhrnně jako Revitalizace vodních ekosystémů pod Lanžhotem. Nejblíže k realizaci je projekt zprůtočnění rybníka Kout. Pokud se nám podaří získat souhlasy všech majitelů dotčených pozemků, můžeme se pustit do díla.

Podobná situace je i v záměru tvorby nových stavebních pozemků v lokalitě Pod Ploty. Zástavbová územní studie se poté, co jsme již získali většinu potřebných pozemků, tvoří. Ovšem bez získání zbývajících pozemků do vlastnictví města to půjde těžko. Následné přeparcelování a vytvoření základní infrastruktury zde může udělat pouze obec. Jsem optimista a věřím, že se to nakonec podaří. Podle předběžného odhadu by tak mohlo nakonec díky tomu vzniknout v Lanžhotě více než sto parcel nových stavebních míst!

Nadále budeme pracovat i na přípravě modernizace restaurace

Podlužan. Trochu nás zaskočila předčasná výpověď dosavadního provozovatele, ale poměrně rychle se nám podařilo sehnat nového. Díky tomu bude možné pokračovat v realizaci naplánovaných kulturních a společenských akcí v sále Podlužanu.

Jsmo připraveni pokračovat i ve výstavbě II. etapy chodníku v ulici Luční, který se projektuje až k hospodě U Bartošů. Chceme tím zejména zvýšit bezpečnost chodců.

Pohled na ulici Kostická za Pěrákem

Ulice Sokolská finální foto

Podobně je tomu i v přípravě stavby chodníku na konci ulice Kostická za „Pérákem“. A nejen to. Ve spolupráci s obcí Kostice chceme tento chodník prodloužit až po tzv. Kostickou kapličku na hranici našeho katastru.

Podobných projektů je samozřejmě víc, ale většinu jich bude možné uskutečnit až po dokončené kompletní pozemkové úpravě našeho katastru kolem Lanžhota. Ta nyní dospěla do fáze hotového a schváleného návrhu. K dokončení však bude třeba ještě několik legislativních a správních procesů. Pokud nenastanou nějaké komplikace, reforma by mohla být dokončena koncem příštího roku.

Za velký úspěch považuji, že od poloviny října máme zcela nové digitální mapy tzv. katastrálního operátu, tedy zastavěné části Lanžhota. Přesnost těchto map se počítá na několik centimetrů. Díky tomu bude možné rychleji, a hlavně přesněji plánovat všechny stavby, ať už veřejné či liniové, tak i soukromé. Na druhou stranu nutno dodat, že ještě nějaký čas potrvá, než se vyjasní a upraví vlastnické vztahy k parcelám, které někde mohou mít trochu jiný průběh, než je zaužívané či postaveno. S vyřešením vedení města počítá a je připraveno to řešit. Zároveň vyzývám všechny vlastníky, aby tyto případné nesrovnalosti dořešili co nejdříve. Na radnici jsme připraveni vám s tím pomoci.

Pojďme ale k projektům, které byly nedávno dokončeny a které dále pokračují. Mám velkou radost, že se ještě před zimou podařilo provést výměnu asfaltového povrchu v ulici Sokolská. Tím je vše, co jsme měli zde v plánu hotovo, a jak jsem říkal některým místním, věřím, že si tuto zcela

novou ulici, která teď patří mezi nejkrásnější, budou náležitě užívat.

No a podobně, jako tomu bylo i v ulici Nová, budeme dále pokračovat v opravách až ke kostelu. V současné době ještě probíhá předláždění chodníku mezi ulicí Sokolská a Na Peci. Opravy budou dále pokračovat i na ulici Břeclavská a dále na Komenského.

Rybník Kout je malebné místo, které láká k procházkám a relaxaci. V předchozích letech město provedlo jeho vyčištění a odbahnění, zpevnění břehů i úpravu cesty kolem rybníka. Začátkem tohoto roku se začalo pracovat na dalším projektu v této lokalitě – zřízení odpočinkové zóny. Mám velkou radost, že se i přes malé dodavatelské zpoždění ještě na podzim podařilo vybudovat nový relax park s dětským robinzonským hřištěm u rybníka Kout. Už podle prvních reakcí to vypadá, že se bude dětem i dospělým líbit.

Na podzim jsme ještě nechali vysadit několik nových stromů tam, kde to šlo. Bohužel jsme se naopak museli rozloučit s velkým oblíbeným stromem, který byl již napaden hnilobou, v parčíku u parkoviště v ulici Kout. Po jeho skácení bylo ostatně prokazatelně vidět, že arborista, který prováděl revizi stromů, měl pravdu. Jako satisfakci zde kromě nové výsadby pořídíme nové prolézačky pro děti.

Jak vidno, rozpracovaných projektů je dost, a i u těch, které jsme dokončili, se snažíme dále vše zlepšovat. Příkladem je i nové vybavení v rozšířené sportovní hale v podobě dvou automatů na horké nápoje i občerstvení.

Jsem rád, že po „covidové“ přestávce se znovu mohou uskutečnit všechny připravované kulturní i společenské akce. Od vy-

dání posledního zpravodaje se už i některé uskutečnily, jako například i přes mírnou nepřízeň počasí vydařené hody a hodky. Muzikanti z Lanžhotské osmy uspořádali obnovenou Prvorepublikovou muziku a město ve spolupráci s Pizzerií Toscana připravilo pro děti i rodiče Halloweenské odpoledne. Akcí proběhlo mnohem více, a to je dobře.

Kulturní událostí roku, a nejen tohoto, bylo překvapivé a zdařilé hostování Divadla Jára Cimrmana v Lanžhotě. Velké poděkování patří našemu radnímu Aleši Uhrovi, který je dokázal přesvědčit s tím, že Lanžhotčané budou z toho nadšení. Vyprodaný sál tomu dal zapravdu. V listopadu připravili lanžhotští rybáři vydařený výlov rybníka Kout a proběhla u nás Přehlídka dětských folklorních souborů Regionu Podluží. Lanžhotská děvčata připravila očekávaný Dívčí vínek.

V sobotu před první adventní nedělí se letos konal opět v normálním režimu tradiční Adventní jarmark s účastí mnoha prodejců i s bohatým doprovodným programem. Vyvrcholením jarmarku je vždy rozsvěcení vánočního stromu.

V prosinci se můžeme těšit na Vánoční koncert zpěvačky Dasha a orchestru Pajky Pajk Martina Kumžáka. Jak vidno, v Lanžhotě to opět ožívá, ba přímo žije! Akcí proběhlo mnohem víc a jsem moc rád, že tomu tak je. Všem organizátorům, spolům i pořadatelům bych za to chtěl moc a moc poděkovat. Jako starosta děkuji zejména členům kulturní komise za spoustu práce při přípravě všech akcí. Zároveň bych chtěl poprosit každého, kdo by jim s tím chtěl pomoci, ať neváhá a přihlásí se.

Blíží se Vánoce. Spolu s Vámi se budu těšit nejen na vánoční svátky, ale i na další připravované akce. Na závěr bych všechny rád pozval po delší době na tradiční Oslny zakončení roku v Lanžhotě. I letos jsme pro Vás připravili tradiční zabíjačku s ochutnávkou ovaru v Muzeu a koncert na náměstí. Pevně věřím, že slíbené „odložené“ vystoupení Jirky Zonygy s kapelou se Vám bude líbit, stejně jako tradiční ohňostroj na závěr.

O Vánocích se říká, že jsou to svátky klidu a míru. Přeji nám všem, aby tomu tak skutečně bylo. A aby tomu tak bylo i v ostatních koutech světa.

A nejen o Vánocích, ale i v tom roce příštím. Přeji Lanžhotu jen to nejlepší! Ať se daří!

Mgr. Ladislav Straka
foto Kateřina Paulíková

Relax park u rybníka Kout

Mgr. Jana Malá

Rybník Kout je sám o sobě malebné místo, které láká k procházkám a relaxaci. V předchozích letech proběhlo jeho vyčištění a odbahnění, zpevnění břehů a úprava cesty kolem rybníka. Začátkem tohoto roku se začalo pracovat na dalším projektu v této lokalitě – zřízení odpočinkové zóny. Pro realizaci díla byla vybrána společnost ACER Woodway z Brna, která má bohaté zkušenosti a skvělé recenze na prvky z akátové kulatiny. Dřevo z trnovníku akátu se stále častěji používá do venkovního prostranství. Akátové dřevo je totiž tvrdé a houževnaté, a proto je odolné vůči povětrnostním vlivům. Kreativním využitím přirozené křivosti akátové kulatiny vznikají navíc neopakovatelná originální díla. Cílem bylo dosáhnout prostoru, který do této krásné lokality zapadne a najde co

nejširší využití. Také proto bylo akátové dřevo použito na vše - venkovní nábytek, mobiliář, pohybové prvky pro děti, palisády, obručníky, lavičky, houpačky apod.

A tak se během podzimu v severozápadní části rybníka objevila nová odpočinková zóna s dětským hřištěm – RELAX PARK KOUT. Věříme, že park bude dlouhé roky sloužit malým i velkým, kamarádům i rodinám, dětem ze školy i školky a i všem našim spolkům ke společné stráveným chvílím a novým zážitkům. Už se těšíme, že jakmile to počasí na jaře dovolí, park ožije.

Pozn.: V prostorách celého parku je nutné dodržovat provozní řád, zejména je zakázáno konzumovat alkohol. Městská policie Břeclav bude do této lokality pravidelně zajíždět.

Volby do zastupitelstev obcí 2022

Počet voličů 2982
 Vydané obálky 1278
 Volební účast 42,86 %

NÁZEV STRANY	hlasy v %	počet mandátů
Prosperita sport a tradice - SNK, ČSSD	18,53	4
SNK - Změna 2014	12,59	2
Volba pro Lanžhot	58,44	13
KDU - ČSL	10,42	2

NOVÉ ZVOLENÍ ČLENOVÉ ZASTUPITELSTVA		
KANDIDÁT	STRANA	HLASY
Mgr. Petra Říhová	Volba pro Lanžhot	974
Mgr. Ladislav Straka	Volba pro Lanžhot	867
Ing. Josef Haluza	Volba pro Lanžhot	827
Dušan Radoň	Volba pro Lanžhot	789
Mgr. Jana Malá	Volba pro Lanžhot	761
Ing. Lucie Bartošová	Volba pro Lanžhot	722
Josef Říha	Volba pro Lanžhot	713
MgA. Ondřej Chalupský	Volba pro Lanžhot	704
Tomáš Bača	Volba pro Lanžhot	641
Mgr. Roman Konrád	Volba pro Lanžhot	640
Ing. Anna Straková	Volba pro Lanžhot	628
Petra Pincelová	Volba pro Lanžhot	614
Jiří Bartoš	Volba pro Lanžhot	603
Ing. Aleš Uher	KDU - ČSL	339
Bc. Radim Vilda	SNK - Změna 2014	331
Mgr. Marek Uhlíř	Prosperita sport a tradice - SNK, ČSSD	333
František Kočárek	Prosperita sport a tradice - SNK, ČSSD	329
Boris Didov	Prosperita sport a tradice - SNK, ČSSD	304
Pavel Ciprys	SNK - Změna 2014	287
Mgr. Zdeňka Kubíková	Prosperita sport a tradice - SNK, ČSSD	269
Ing. Dušan Petrla	KDU - ČSL	249

Výpis z usnesení z 19. zasedání Zastupitelstva města Lanžhot

**konané dne 14. 9. 2022 v zasedací místnost MěÚ Lanžhot, I. patro,
Náměstí 177/2, Lanžhot od 19:00 hod.**

- Z/19/22/1** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje navržený program jednání.
- Z/19/22/2** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje ověřovatele zápisu Ing. Dušana Petrlu a paní Petru Pincelovou a zapisovatelku paní Annu Moučkovou.
- Z/19/22/3** Zastupitelstvo města Lanžhot bere na vědomí plnění rozpočtu města 31. 8. 2022.
- Z/19/22/4** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje rozpočtové opatření č. 4/2022.
- Z/19/22/5** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje Masarykově základní škole, příspěvková organizace, Masarykova 730/22, 691 51 Lanžhot, investiční příspěvek na vybavení třídy výpočetní technikou (interaktivní tabulí) ve výši 155.100 Kč.
- Z/19/22/6** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje
- a) aktualizaci plánu společných zařízení v rámci komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Lanžhot;
 - b) schvaluje návrh nového uspořádání pozemků na LV 10001.
- Z/19/22/7** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje Zásady pro poskytování dotací z rozpočtu města Lanžhot s účinností od 1. 10. 2022.
- Z/19/22/8** Zastupitelstvo města Lanžhot revokuje usnesení č. Z16/21/10 g ze dne 14. 12. 2021 v tomto znění:
- a) Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje směnu pozemků parc. č. 2076/11 orná půda (užívaný jako cesta) a parc. č. 2637/43 travní porost (v areálu hřiště Šlajsa) oba zapsané na LV 3728 pro k.ú. Lanžhot, u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště v Břeclavi, vlastníka ***, nar. ***, trvale bytem ***, za pozemek parc. č. 1724/373 ost. pl., který dle GP č. 2303-85/2021 vyhotoveného Ing. Božena Morcová, Geodetické práce, Čechova 693/17, Břeclav, vznikl oddělením z pozemků parc. č. 1724/23 a 1724/96, zapsaných v katastru na LV 10001, pro k. ú. Lanžhot, u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště v Břeclavi, vlastníka město Lanžhot;
 - b) ukládá starostovi města Lanžhot vypracovat návrh smlouvy podle bodu a) tohoto usnesení, tuto smlouvu jménem města uzavřít a podat příslušnému katastrálnímu úřadu návrh na vklad vlastnického práva podle této smlouvy do katastru nemovitostí.

Výpis z usnesení z 1. ustavujícího zasedání Zastupitelstva města Lanžhot

konané dne 21. 10. 2022 vv sále Společenského domu,
ul. Komenského 891/3, Lanžhot od 19:00 hod.

- Z/1/22/1** Zastupitelstvo města Lanžhot určuje ověřovateli zápisu z dnešního jednání pana Tomáše Baču a Bc. Radima Vildu a zapisovatelkou paní Annu Moučkovou.
- Z/1/22/2** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje navržený program jednání:
1. Zahájení
 2. Složení slibů nových zastupitelů města
 3. Procesní náležitosti (určení ověřovatelů zápisu, zapisovatele)
 4. Schválení programu
 5. Volba starosty a místostarosty
 1. Určení počtu místostarostů
 2. Určení funkcí, pro které budou členové zastupitelstva města uvolněni
 3. Určení způsobu volby starosty a místostarosty, členů rady města
 4. Volba starosty
 5. Volba místostarosty
 6. Volba členů rady města
 7. Zřízení finančního a kontrolního výboru
 1. Určení počtu členů finančního a kontrolního výboru
 2. Volba předsedy finančního výboru
 3. Volba předsedy kontrolního výboru
 8. Volba vedoucího příspěvkové organizace Správa majetku města
 9. Volba zástupce obce do orgánů právnických osob, v nichž má obec majetkovou či jinou účast
 10. Rozpočtové opatření č. 6/2022
 11. Závěr
- Z/1/22/3a** Zastupitelstvo města Lanžhot určuje, že bude volen 1 místostarosta města Lanžhot.
- Z/1/22/3b** Zastupitelstvo města Lanžhot určuje, že pro výkon funkce starosty a místostarosty města Lanžhot budou zvoleni členové zastupitelstva dlouhodobě uvolnění. Počet členů rady města stanovuje na 7.
- Z/1/22/3c** Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje veřejný způsob volby starosty, místostarosty a členů Rady města Lanžhot.
- Z/1/22/3d** Zastupitelstvo města Lanžhot volí starostou města Lanžhot Mgr. Ladislava Straku.
- Z/1/22/3e** Zastupitelstvo města Lanžhot volí místostarostkou města Lanžhot Mgr. Petru Říhovou.

- Z/1/22/4a** Zastupitelstvo města Lanžhot volí členem Rady města Lanžhot Ing. Josefa Haluzu.
- Z/1/22/4b** Zastupitelstvo města Lanžhot volí členem Rady města Lanžhot Mgr. Janu Malou.
- Z/1/22/4c** Zastupitelstvo města Lanžhot volí členem Rady města Lanžhot pana Dušana Radoně.
- Z/1/22/4d** Zastupitelstvo města Lanžhot volí členem Rady města Lanžhot Ing. Aleše Uhra.
- Z/1/22/4e** Zastupitelstvo města Lanžhot volí členem Rady města Lanžhot pana Pavla Cipryse.
- Z/1/22/4f** Zastupitelstvo města Lanžhot ukládá radě města připravit návrh rozpočtu města Lanžhot na rok 2023 v termínu do příštího zasedání zastupitelstva města.
- Z/1/22/5a** Zastupitelstvo města Lanžhot zřizuje finanční výbor a kontrolní výbor. Počet členů finančního výboru stanovuje na sedm členů a kontrolního výboru na devět členů.
- Z/1/22/5b** Zastupitelstvo města Lanžhot volí předsedou finančního výboru Ing. Aleše Uhra.
- Z/1/22/5c** Zastupitelstvo města Lanžhot volí předsedou kontrolního výboru Bc. Radima Vildu.
- Z/1/22/5d** Zastupitelstvo města Lanžhot ukládá předsedům finančního a kontrolního výboru připravit jmenovitý návrh na doplnění výboru finančního do počtu 7 a kontrolního do počtu 9 členů, a to do příštího zasedání zastupitelstva města.
- Z/1/22/6** Zastupitelstvo města Lanžhot jmenuje vedoucí příspěvkové organizace Správa majetku města Lanžhot Mgr. Petru Řihovou.
- Z/1/22/7** Zastupitelstvo města Lanžhot deleguje statutární zástupce města Lanžhot starostu Mgr. Ladislava Straku a místostarostku Mgr. Petru Řihovou, aby se za město Lanžhot účastnili, zastupovali a i hlasovali při jednáních na orgánech těchto právnických osob: HANTÁLY, a. s., VaK Břeclav a. s. a VaK Hodonín, a. s. Z/1/22/8 Zastupitelstvo města Lanžhot schvaluje rozpočtové opatření č. 6/2022.

Cimrmani v Lanžhotě

Aleš Uher

Všechny naše sny se stanou skutečností, pokud se odvážíme za nimi jít.

Walt Disney

Představte si, že něco děláte deset let a pořád to funguje a má to úspěch. Jste spokojeni Vy i ti, pro které to děláte, a tak v tom samozřejmě pokračujete. Třeba dalších deset let, dvacet let a třeba to můžete dělat i více než padesát let. Lístky na Vaše divadelní představení zmizí během pár minut a ten, komu se podaří lístek koupit, hovoří o štěstí. Lidé se mezi sebou baví nesmrtelnými hláskami z jednotlivých divadelních kusů. Všude, kde hrajete, je vyprodáno a reprízy Vašich her patří i v televizi mezi nejsledovanější. A to máte pořád v repertoáru jak první hru z roku 1967, tak i tu patnáctou z roku 2008.

A teď si to přestaňte představovat, otevřete oči, podívejte se před sebe a tam vidíte narvaný sál plný lidí a tam vepředu na jevišti Zdenka Svěráka jako inspektora Trachtu – tohoto českého Jamese Bonda, jak dělá jeden dřep za druhým, aby nakonec vykřikl své vítězné: „Vždyť je to stevard.“

Ano, toto jsou Cimrmani. Jedinečné a nestárnoucí legendy českého divadla. Cimrmani, kteří se 8. listopadu představili poprvé v Lanžhotě.

Existuje asi jen málo lidí v republice, kteří by se se jménem Járy Cimrmana aspoň jednou v životě nesetkali. Vůbec první zmínky o tomto českém fenoménu totiž sahají až do roku 1965. A za těch bezmála šest desítek let z původně rozhlasového pořadu vzniklo divadlo, které dodnes baví diváky všech generací, ať se jedná o důchodce či dítě školou povinné.

Když jsem poprvé naživo viděl jednu z her na půdě domovské scény divadla v Praze na Žižkově (shodou okolností to byla hra Záskok, jedna z mých nejoblíbenějších her), tak mě v ten moment ani nenapadlo, že by někdy mohli hrát u nás. Byl jsem rád, že je můžu vidět, nasát neopakovatelnou atmosféru, kterou cítím pokaždé, když překročím práh divadla a užít si představení. Až později, když se mi podařilo divadlo opět navštívit a někdy se i potkat s pány herci, mě napadlo, že bych je mohl pozvat k nám do Lanžhota, aby u nás hráli. Moc jsem tomu však zpočátku nevěřil. Divadelníci hrají většinu představení v Praze a po republice jezdí jen do pravidelných štací, kterých spíše ubývá, než přibývá. Přece jen většinu ansámblu tvoří pánové v letech a už jen to, že dokážou zahrát až dvacet představení za měsíc, je úctyhodný výkon.

Ale nevzdával jsem to. Až mi takhle jednou večer zazvonilo neznámé číslo a tam se ozvalo: „Dobrý večer, tady Zdeněk Svěrák.“

A tak jsme se nakonec, k mé velké radosti, domluvili. O prázdninách se dohodl termín, podepsala se smlouva města s pořadající agenturou a mohli jsme se těšit, že je tady v listopadu přivítáme.

Samotnému představení předcházela samozřejmě spousta práce, ať už se to týkalo celkové organizace, propagace, předprodeje lístků, přípravy sálu nebo technického zabezpečení. Jsem rád, že jsem měl kolem sebe skvělé lidi, na které jsem se mohl spolehnout a kteří mi hodně pomáhali. Patří jim za to velké díky. A díky patří také městu Lanžhot, pod jehož záštitou se představení konalo, a novým nájemcům Podlužanu, kteří zvládli zprovoznit restauraci v podstatě pár hodin před začátkem samotné hry.

Také zkušení technici divadla si poradili se všemi úskalími, aby naše jeviště přetvořili, díky jejich audiovizuální technice, na provizorní divadelní sál.

No a když se pak kolem 17. hodiny objevil ve dveřích pan Svěrák se slovy „tak jsme tady“, už jsem se jen usmíval a věřil, že to všechno dobře dopadne. Herci si zkusili pár replik, skončily poslední přípravy a poté už se mohly otevřít dveře sálu, který se začal plnit natěšenými milovníky divadla.

Jakmile odezněl zvuk zvonku, který upozorňuje poslední opozdilce, aby usedli na svá místa, rozhrnula se opona a vstoupili pánové Zdeněk Svěrák, Robert Bárta, Petr Brukner, Marek Šimon a Petr Reidinger, aby seminářem, který je neodmyslitelnou součástí každé hry, zahájili představení.

Nutno říct, že pánové na jevišti hráli opravdu skvěle. Jejich energie se přelévávala i do publika, které se výborně bavilo a ne jeden sedící v sále odříkával jednotlivé repliky dříve než samotní

herci. A když pak v jedné části hry pan Brukner, hrající mladého, nadějného policejního praktikanta Hlaváčka, při otázce „Kolikpak je ti let, Jindro?“ odpoví, že sedmdesát devět, sál jen bouří smíchem.

Konec představení provázal dlouhý potlesk ve stoje, který si herci naprosto zasloužili. A ze spokojených tváří odcházejících diváků šlo vyčíst, že se to opravdu povedlo.

A spokojenost byla i na straně divadelních mistrů, jelikož, když soubor odjížděl a já jsem děkoval za nezapomenutelné zážitky, tak se pan Svěrák loučil slovy: „Jsme rádi, že jsme vám udělali radost, vy jste nám taky udělali radost.“

Společenská kronika

Martina Srholcová,
matrikářka

Narozené děti

Ingrid Daňková
Ondřej Zapletal
Viktorie Bernátová
Marie Stráníková
Adam Hrubý
David Hrubý
Dominik Ryzner
Petr Hodonský
Mária Uhrová
Filip Jeřábek
Valentýna Snopková
Luděk Josef Loziáš
Erin Mihalíková

Úmrtí

Ludmila Paulíková	91 let
Marie Šišková	88 let
Anna Vránová	75 let
František Šulák	84 let
Ludmila Hermanová	88 let
Růžena Tučková	70 let
Antonín Ondráček	66 let
František Michl	85 let
Ludmila Klvaňová	81 let
Vlastimila Ujčíková	84 let
Anna Sklenáková	78 let
Marie Krevňáková	86 let

Občany dožívající se významných životních výročí již nebudeme z důvodu zpřísněné ochrany osobních údajů uvádět. Pokud chcete, aby bylo zveřejněno jméno jubilanta, přineste, prosím, písemný souhlas na Městský úřad Lanžhot před uzávěrkou zpravodaje.

Za pochopení děkuji.

Kulturní akce

26. 12.	Štěpánská zábava
27. 12.	Žehnání vína
29. 12.	Zakončení roku
14. 1.	Krojový ples
28. 1.	Společenský ples města
24. 2.	Ples školy
únor	Fašank
březen	Rozběhejme Lanžhot
11. 3.	Košť vín

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST POVÝŠENÍ SVATÉHO KŘÍŽE LANŽHOT

Bůh v člověku - duchovní zamyšlení

P. Robert Prodělal, farář

Jezulátko položené v jesličkách prý zaplalkalo a chtělo se vrátit do nebe. Důvod? Stromeček a funkci rozdávát dárky prý mu převzal na Východě děda Mráz, na Západě Santa Claus. A ti dva se nepohodli s Mikulášem.

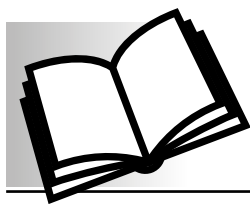
Kolik zmatků tak vnesli do milé atmosféry vánočních svátků! Kde je tomu začátek? U dobrého biskupa Mikuláše. Odedávna je patron námořníků. V Amsterdamu v Holandsku velmi vykvetl jeho kult. Na jeho svátek býval ve městě veliký trh a dětem se odtud přinášel dárek „od sv. Mikuláše“. Byli to původně Holanďané, kdo založili New York a rozšířili mikulášské zvyky i v Americe. Ale jejich potomci už zapomněli na jejich původ, a protože se to všechno dělo v blízkosti Vánoc, z biskupa Mikuláše se stal Santa Claus. A americké zvyky se snadno rozletí světem. Ale soudruhům na Východě vadil svátek Vánoc, a tak najednou jakýsi děda Mráz, který v přírodě jinak všechno živé hubí, začal rozdávát dárky. Jezulátko tu najednou ztrácí místo. Ale... Ježíšek z Betléma mohl rozdávát dárky pod stromeček, protože je sám dostával od dobrých pastýřů, kterým andělé zvěstovali mír pro všechny lidi dobré vůle.

Ale to se dnes jeví lidem jako zastaralé poselství. Uprostřed zmatku dnešní doby slyšíme však často také

o míru. Věříme tomu? A zvláště dnes? Myslím, že lidé dnes neuvěří snadno těm, kdo hlásají ideály. Mluví se o krizi všech institucí. Ale přesto všechno, je-li člověk „normální“, tak má rád sám sebe a chtěl by uskutečnit všechny možnosti, které má v sobě. Potřebuje k tomu Boha? Mnoho lidí v něj nevěří. Jeden z originálních východních myslitelů Pavel Florenskij napsal, že i ti, co v Boha věří, nejsou na tom lépe. Říci jenom „Věřím v Boha“ je prý skrytý ateismus. Já, dodává Florenskij, věřím víc, vyznávám, že se Bůh stal člověkem a tam jej najdu, ne nad hvězdami nebo v abstraktních ideálech. Musím jej najít v člověku a pak najdu také opravdového člověka v druhém i v sobě. To pak je podstata křesťanských Vánoc: „Narodil se Kristus Pán..., nám, nám, narodil se.“

Pojmenování Santa Claus vzniklo chybou výslovností nizozemského slova Sintertklaas, které je zkratkou jména Sint Nicolaas (svatý Mikuláš).

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŽHOT

Okénko knihovny

Dycky Lanžhot v knihovně

Tereza Kořínková

V rámci svého studia, oboru týkajícího se implementace technologií do vzdělávání, jsem se rozhodla svoji závěrečnou diplomovou práci pojmout aplikačně. Což znamená vytvoření vzdělávacích materiálů, které spojí mně dvě velmi blízká témata - moderní technologie a Lanžhot. Vznikl tedy koncept #dyckyLanžhot, který obsahuje pět tematických celků, určených pro žáky 8. ročníku ZŠ. Projekt je zároveň tvořen pod hlavičkou knihovny, jakožto místa vhodného jak pro inovativní přístupy ke vzdělávání, tak k obsahu Lanžhota. Témat, která se nabízela ke zpracování, je hodně, ať už jsou z oblasti kulturní, historické nebo přírodní. Vybrala jsem z nich pouze malé zlomky: drobné sakrální stavby, období osvobození Lanžhota, skladatelku Rózku Horákovou a k ní tradici hodů, svateb a nářečí, dále zanikající lidovou architekturu a okolní přírodu. Realizována byla prozatím jen první dvě témata.

Téma sakrálních staveb bylo zpracováno formou procházky s mobilním telefonem, kde měli k dispozici veškerý výklad jak historický, tak náboženský, včetně kvízů a zamyšlení se nad vlastními hodnotami. Možná byste ani nevěřili, že v Lanžhotě je 23 staveb (přestože Sonnenbergův kříž v lese a Habánská kaplička v Komárnově už neexistují, je zde o nich také zmínka).

Procházka proběhla ještě v říjnu, kdy nám prálo slunečné počasí. Dvě skupinky, jedna chlapecká pod vedením paní knihovnice a druhá dívčí skupinka se mnou, obešly každá polovinu místních staveb. Aplikace tímto byla odzkoušena a za nějaký čas bude k dispozici i pro ostatní obyvatele a turisty, kteří se vydají na procházku městem a jeho blízkým okolím.

Druhým tématem je dubnové osvobození Lanžhota. Čerpala jsem ze vzpomínek místních rodáků sepsaných postupně v několika číslech zpravodaje. Materiálu ke zpracování tohoto tématu je určitě ještě mnohem více než pouze tyto vzpomínky, ale k zamýšlenému účelu je i toho sesbíraného mnoho. Využitý zde byl další zajímavý nástroj vhodný pro interaktivní vzdělávání a nelineární příběhy. Tentokrát, i přes zklamání některých žáků, jsme již nemu-

seli do chladného počasí, ale zůstali v prostorách knihovny. Ze školy byly zapůjčeny nově nakoupené notebooky, se kterými ve dvojicích žáci pracovali. Dostali před sebe vizuálně a někdy i auditivně zpracované vzpomínky pamětníků, přičemž nejvíce obsahu bylo z pera Jožulky Uhra nebo z rodinné kroniky Josefa Fojtíka. Při závěrečné diskuzi všechny překvapilo chování obou stran konfliktu, kdy se němečtí vojáči k našim obyvatelům chovali lépe než vojáči osvobozenecké armády.

Další tři programy se žáky teprve proběhnou a budou sepsány v dalším čísle zpravodaje. Chtěla bych tímto velmi poděkovat paní knihovnici a ředitelce školy za možnost uskutečnění celého projektu, který nebude končit jen touto jednou realizací, ale mohl by se dostat i mezi ostatní zájemce o historii a kulturu města.

**„MY SI I PŘES TO NEUSTÁLÉ ZDRAŽOVÁNÍ DOMA
POŘÁD ŽIJEME JAKO V POHÁDCE... KONKRÉTNĚ
JAKO V LEDOVÉM KRÁLOVSTVÍ!“**

autor kresby
Milan Kocmánek

MATEŘSKÁ ŠKOLA LANŽHOT

Okénko školky

tel.: +420 519 336 209 • www.mslanzhot.cz MŠ Lanžhot

Po prázdninách do školky

Mgr. Lucie Sztanko

Sotva stačíme vstřebat plno nových zážitků z prázdnin, čas letí jako o závod a my už otáčíme kalendář, kde je u mnoha z vás červeně označeno – nástup do školky! Jak už bývá zvykem, každý rok paní učitelky

chodí do práce již poslední týden v srpnu, kdy chystají třídy na celý nový školní rok. První týden v září již září jejich úsměvy na děti, které nastupují po prázdninách opět nebo nově do naší mateřské školy. Pro

připomenutí naše školka disponuje šesti třídami o celkové kapacitě 131 dětí, a to je už panečku něco! Děti se v září seznamují s prostory školky i zahradou, s kamarády – učí se zapamatovat jejich jména, svou značku, seznamují se se školkovými pravidly, ty starší se již těší na své kamarády, do nové třídy nebo na své paní učitelky. Ne pokaždé bývá však vstup do školky takhle snadný, někdy dojde i na pár slziček, ty však většinou rychle pominou. Děti nabývají citové samostatnosti a učí se v kooperaci s jinými dětmi a to hlavně hrou. A těch informací a zážitků co nám každý den předávají! Začátek roku je pokaždé nejnáročnější období, ale pro nás všechny jsou pak odměnou dětské úsměvy, radosti a nadšení! Věřím, že to oběma stranám vydrží, jelikož máme na celý školní rok naplánovanou spoustu akcí a programů nejen pro děti, ale pro všechny přátele mateřské školy.

Školkové hody

Markéta Šuláková

Září je nejen začátek školního roku, ale u nás v Lanžhotě také měsíc, kdy slavíme podle zasvěcení našeho kostela hody. Je již krásnou tradicí, že slavení hodů začínáme v mateřské škole právě ve středu před hodovou nedělí. Letos tento datum připadl na 14. 9., den, kdy je v církevním kalendáři právě svátek Povýšení svatého Kříže, jemuž je náš kostel zasvěcen. Možná i díky tomu se nakonec školičkové hody konaly. Kdo si totiž vzpomene, jak vypadalo počasí, tak mi dá jistě za pravdu. Bylo stále pošmourno, a dokonce začalo pršet, takže jsme si vůbec nebyli jisti, zda se nerozprší tak, že by se krojový průvod musel odvolat. Předpovědi počasí tomu nasvědčovaly. Důležité je však věřit, a to se letos potvrdilo. Rodiče ani ostatní příznivci se nenechali odradit a nastrojili děti do krojů. Když jsme se začali řadit na zahradě mateřské školy do průvodu, svítilo již krásné sluníčko, a tak jsme mohli vesele vyrazit ke stárkovi Davidkovi Uhrovi pro prapor. Aby se nám hezky pocho-

dovalo, vyhrávala nám Lanžhotská osma. U stárka jsme po převzetí praporu dostali také malé občerstvení. Když se dětičky posilnily, vydali jsme se na cestu zpět do školky, abychom prapor upevnili na přichystanou máju a tu postavili uprostřed zahrady. Jak už se také stalo tradicí, přišla nás podpořit i krojovaná chasa, která pomohla i se stavěním máje. Poté, co dozněla píseň „Tá lanžhotská mája tenká“ nám kapela zahrála polku k tanci, a nakonec děti zazpívaly a zatancovaly vřtenou.

Chtěla bych ještě jednou poděkovat všem, kteří se na průběhu školkových hodů podíleli. Možná se to nezdá, ale pro děti to je velký zážitek. Vždy, když jdeme na vycházku pozorují máju a chtějí zpívat písničku „tu o těch krojích“ (ej mamičko moja, už ťa předrůstám). Kéž jim láska k tradicím a domovině vydrží hodně dlouho. Nejlépe navždy.

Podzimní slavností aneb odpoledne se skřítkem Podzimníčkem

Martina Kužmová

Sluníčko, lehký větřík, dobroty, spousta lidí, létající draci, ohýnek a dobrá nálada, tak by se daly vystihnout letošní Podzimní slavnosti, které pro děti připravil kolektiv Mateřské školy v Lanžhotě.

Děti si měly možnost projít s rodiči podzimní stezku skřítků Podzimníčka, který si pro ně připravil spoustu zajímavých úkolů. Další zajímavou výzvou pro děti bylo postavit z přírodních materiálů domeček pro skřítků Podzimníčka a vyrobit si vlastní skřítků z listů nebo si vyrobit vlastní obrázky z kaštanů.

K podzimu také neodmyslitelně patří i pouštění draků, které na naší akci nemohlo samozřejmě chybět. Draci létali vzduchem a děti s rodiči pouštěli o sto

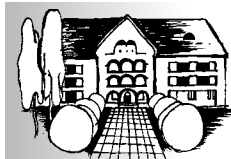
šest. Vzduchem létaly také, „komety“ a pole-tuchy, se kterými si děti mohly hrát. Součástí akce byla také výstava výrobků s podzimní tematikou od dětí z mateřské školy. Na výstavě byly jak práce jednotlivců, tak i kolektivní díla jednotlivých tříd.

Na stole hojnosti se letos sešlo opravdu spousta dobrot z plodů podzimu, které připravili šikovné maminky, babičky, ale možná i tatínci. Ochutnat

jsme mohli různé druhy štrúdlů, buchet, pomazánek, závinů a spoustu dalších dobrot. Bylo opravdu z čeho vybírat a za přinesené dobroty moc děkujeme. A aby toho nebylo málo, tak jsme příjemný podvečer zakončili u ohně, kde si mohli návštěvníci upéct špekáčky a zazpívat si s kytarou.

archiv MŠ

MASARYKOVA ZÁKLADNÍ ŠKOLA Okénko školy

tel.: 519 336 207
www.zslanzhot.cz

f Masarykova základní škola Lanžhot

f Knihovnička MZŠ Lanžhot

f Klubko News

Žáci z Lanžhota předávalí ocenění v Národním divadle

Jan Kosík

Žáci 8.B Masarykovy základní školy v Lanžhotě se pod vedením třídního učitele Jana Kosíka na začátku září zapojili do celonárodního projektu Cena Ď. Je to od roku 2001 tradiční původní česká cena předávaná mecenášům, dobrodincům a morálním vzorům za podporu kultury, charity, vědy, vzdělávání a veřejně prospěšných aktivit. Cílem je poděkovat nominovaným osobnostem za jejich nezištnou činnost ve svém okolí. Žáci si vybrali a nominovali lanžhotskou malářku Marii Švirgovou, skladatelku lidových písní Rózkou Horákovou – Uhrovou (in memoriam – poděkování převzala dcera Božena Horká), sportovkyni Martinu Šestákovou a Markétu Maláníkovou, tvůrkyni krojů a režisérku ochotnického divadla z Dolních Bojanovic.

Nejprve proběhlo krajské kolo v Gotickém sále radnice v Jihlavě, kde jsme naše nominované představili pořadatelskému kolegiu a veřejnosti. Všechny čtyři jmenované postoupily do celostátního kola, které se uskutečnilo 26. října 2022 na Nové scéně Národního divadla v Praze. Tady jsme našim nominovaným veřejně před zaplněným divadlem poděkovali za jejich činnost a předali ocenění. Absolutní vítěz-

kou z našich nominací se stala paní Marie Švirgová, která získala celostátní Cenu Ď.

Žáci spolu se svým třídním učitelem, učitelským doprovodem i nominované osobnosti zažili opravdu nevšední a krás-

ný zážitek. Zároveň stihli prohlídku Prahy, včetně Národního technického muzea, celého Národního divadla a také se setkat s mnohými osobnostmi, které pro své okolí konají spoustu dobrého.

Andělské Vánoce

Eva Klvaňová

Od začátku měsíce listopadu bylo ve škole nejčastěji skloňované slovo anděl. Proč? Chystali jsme tradiční výstavu v místním muzeu spojenou s adventním jarmarkem a rozsvěcením vánočního stromu. Kdo je pro naše žáky andělem? Co nejčastěji doplní k přídavnému jménu andělský?

- Anděl je člověk v nebi na mráčku. (XY)
- Anděl je moje milá babička. (XY)
- Anděl je strážcem člověka, bude nás chránit celý život před zlem a před špatnými myšlenkami (DS)
- Anděl je ten, kdo chrání tvoji duši. (ZK)

- Anděl je človíček s křídélky, který se usmívá (VŠ)
- Anděl je někdo, kdo chodí na Mikuláše, nebo kdo na nás kouká a stráží nás z nebe. Anebo koho mám ráda. (NH)
- Anděl je pro mě strážný anděl. A já si myslím, že je to můj děda. (KK)
- Anděl je postava, která chrání (nebo pozoruje) určitého člověka. Každý člověk má svého anděla. (MM)
- Anděl je opatrovník. (JO)
- Anděl je rozdávač lásky. (XY)
- Anděl je kudrnatý kluk s křídly. (SCH)
- Anděl je okřídlený člověk, který žije v nebi. Každý člověk má svého anděla, který ho doprovází. Je ve znamení dobra a lásky. (EM)
- Anděl je mi blízký a pomáhá mi. (FK)
- Anděl je 1. neviditelná bytost ochraňující každého člověka, tj. anděl strážný; 2. posel poslaný Bohem na vykonání určitého úkolu či sdělení zprávy; 3. vánoční bytost. (XY)
- Anděl je strážný duch člověka. Je nesmrtelný a neviditelný. Je nadpřirozená bytost. (SF)

- Anděl je strašně hodná osoba. Nevím, jestli existuje. (FJ)
- Anděl je člověk s křídly. (MH)
- Anděl je bytost, která má chránit lidi a nemá jim ubližovat. (TT)
- Anděl je okřídlená dobrá duše. (MŠ)
- Anděl je hodný, mírumilovný, nemá rád zlo a pomáhá lidem, odměňuje děti sladkostmi a má hodné srdce. (GR)
- Anděl je moje mamka, vychovává a stará se o mě tak, jak má. Vždy mi pomůže, když potřebuji. Mám ji ráda. (XY)
- Anděl je bílý, hodný, usměvavý. V reálu je to duch se zlatým kruhem nad hlavou a křídly, je průhledný a trochu šedý jako dým. Je opakem zla a páchá dobré skutky. (TB)
- Anděl je pro mě neznámý člověk a vymyšlená postava. Takže neexistuje. (LT)
- Anděl je kdokoliv, kdo nám pomáhá v situacích, ve kterých to nejvíce potřebujeme a nejméně čekáme, ať už spolužák, kamarád nebo někdo z rodiny či někdo, koho neznáme. (KO)

- Anděl je někdo, kdo má dobré srdce a pomáhá ostatním. (ES)
- Anděl je někdo, kdo na vás dává pozor kdykoliv a kdekoliv. Každý má svoji představu, jak anděl vypadá. Někdo si myslí na anděla s bílou košílkou se zářivou svatozáří nad zlatými kudrnatými vlasy. Někdo si myslí, že andělé jsou mezi námi v lidské podobě, nebo naopak žijí v nebi s Ježíšem a pomáhají sv. Petrovi u brány. Nikdy jsem anděla neviděla, ale každý se s ním jednou setká. (KX)
- Anděl je moje maminka. Vždycky bude na mě hodná a bude mě mít pořád ráda. (MS)
- Anděla máme v sobě všichni. U některých jdou andělské vlastnosti vidět víc a u některých méně. (XY)

- andělský: úsměv, rozsudek, klid, kostým, duch, svět, zvon, zpěv, život
- andělská: duše, křídla, svoboda, láska, svatozář, náruč, brána, pusa, tvář, radost, krása
- andělské: srdce, poslání, dítě, číslo, zvonění, oči, skutky

Ať vaše letošní Vánoce neztratí andělské kouzlo a v novém roce 2023 najdete dostatek štěstí

*žáci a zaměstnanci
Masarykovy základní školy*

Klubko

Veronika Tučková

Oblíbený školní zpravodaj Klubko se hlásí zpět po dvouleté pauze v novém složení redaktorů. Každý měsíc se můžou žáci i rodiče těšit na různé články, ankety a zajímavosti, které pro ně s chutí budeme připravovat. Klubko si tento rok žáci mohou přečíst ve třídách, kam jim každý měsíc někdo z redakce donese nové číslo na nástěnku. Nově se také na časopis můžou všichni podívat na stránkách školy.

Jmenuji se Nikola Kovářová, chodím do 7.B a mám ráda kočky. Přihlásila jsem se do novinářského kroužku, protože mě baví psát. Psát mě baví hlavně o nějakých tematických příbězích.

Jmenuji se Denisa Hrubá, chodím do 7. B. Ráda píšu články, a proto jsem se přihlásila, abych ty články psala do Klubka. A ráda čtu články o seriálech.

Jmenuji se Veronika Trubačová, je mi 13 let a chodím na základní školu v Lanžhotu. Ráda sportuji a dělám atletiku a požární sport. Ve škole chodím do novinařského kroužku. Píšeme tam o tom, co se za ten určitý měsíc stalo. Jsou to školní noviny zvané Klubko, které vychází každý měsíc. Najdete tam různé rozhovory, ankety, a tak různě.

Jmenuji se Eliška Hanzlíková. Je mi 14 let a chodím do 8.A. Mezi mé záliby patří tenis, který hrají za Sokol Lanžhot již 5. rokem. Časopis Klubko jsem si jako menší vždy kupovala, a proto jsem se přihlásila do redakce, aby se Klubko obnovilo a my si můžeme tak číst různé zajímavosti z naší školy.

Zdravím, jmenuji se Eliška Petřlová a chodím do 8.B. Do novin jsem se přihlásila, protože jsem si myslela že by mě to mohlo bavit. Chtěla bych psát články, které budou aspoň trochu humorné, zatím mě nejvíce bavilo psát článek o panu učiteli Holáskovi. Nejvíce mě baví číst články, kde se holky ptají mladších žáků na otázky různého tématu.

Zdravím, vás moje jméno je Lucie Kosková, chodím do 8.B a do novinářského kroužku jsem se přihlásila, protože si myslím, že by to mohlo být zajímavé a zábavné. Chtěla bych psát články, které jsou informativní, ale i trochu legrační, aby to i žáky bavilo.

Jmenuji se Katrin Hružová. Chodím do šesté třídy. Už od malička jsem měla velké sny a jedním z nich bylo stát se redaktorkou a psát noviny, nebo uvádět v televizi zprávy. Když jsem se minulý rok dozvěděla o tom, že naše škola má novinářský kroužek, hned jsem se tam chtěla přihlásit. Je to super, první jsem váhala, ale teď už vím, že mě to tu baví a moc.

Zíma, čas domácích zabíjaček

Tomáš Polach, bývalý starosta

V padesátých letech se mnoho domácích zabíjaček nekonalo. Sedláci měli předepsány velké dodávky (nařízené odvody státu). Kdo nesplnil tyto odvody, nemohl porážet vepřové. V šedesátých letech se situace uvolňovala. Domácích porážek přibývalo. V sedmdesátých a osmdesátých letech jich už bylo v Lanžhotě kolem 800 za rok. Starých mistrů řezníků ubývalo a mladí je nenahrazovali. Z každé porážky se musel odevzdávat tzv. krupon (hřbetní část neopařené kůže).

Na MNV (místní národní výbor – dnešní obecní úřad) museli všichni řemeslníci, kteří prováděli jakékoli práce mimo zaměstnání, tuto vedlejší činnost nahlásit a ze zisku se musela zaplatit místní daň. U domácích porážek se osoba provádějící

archiv Tomáš Polach

cí tuto porážku musela prokázat výučním listem nebo osvědčením o absolvování kruponářského kurzu.

Poté, co jsem se oženil, mi zakázek na domácí porážky prasat přibývalo. Chodil jsem nejdříve po příbuzných, poté ke kamarádům a řemeslníkům, kteří nám pomáhali při opravě domku, který byl postaven v r. 1908 (dům byl na Zámecké ulici a manželka jej zdědila po svých prarodičích). Každý občan musel domácí porážku nahlásit a sdělit, kdo ji bude provádět. Po ohlášení na MNV dostal tzv. „kruponku“, na základě které odevzdal kůži (krupon) ve sběrně v Břeclavi a potvrzenou ji odevzdal na MNV. V zimě v r. 1962 a 1963 jsem pracoval v ostravských dolech (všechny podniky podle velikosti musely na Ostravsko posílat určitý počet zaměstnanců). U našeho závodu (Masný průmysl Břeclav) jsem to byl já. Volný víkend jsem měl jen jednou za měsíc. Pracoval jsem v hloubce 1200 metrů pod zemí s partou razičů překopů (razení nových chodeb). Abych zvládl v tomto období i zabijačky, vzal jsem na toto v prosinci 1962 a v únoru 1963 vždy

po týdnů dovolené. Při mé únorové dovolené se v Lanžhotě rozšířila slintavka (nebezpečná nemoc u vepřového a hovězího dobytka). Obec byla uzavřena a hlídána. Lidé nemohli z obce ven ani dovnitř. To mělo za následek, že se lidé třeba vracející se z dovolené, mimo zaměstnanců důležitých pro výrobu, nemohli do obce vrátit. Zaměstnanci důležití pro výrobu mohli obec opustit poté, co prošli dezinfekcí na pile v Břeclavi s tím, že se nemohli vrátit domů dříve, než uzávěra obce skončila.

Z domácích zabijaček, které mně utkvěly v paměti, patřila např. zabijačka u důchodců Křivových na Kradlově. Paní Křivová mě požádala, zda nemohu zabít dvě prasata v neděli (byla to jejich poslední prasata, neboť vzhledem k svému věku, již s chovem nechtěli pokračovat). Po týdně jsem byl pozván na přestupkovou komisi na MNV, neboť dostali hlášení ze sběrný, že pan Křiva odevzdal dva krupony, přičemž měl kruponku vystavenou jen na jedno prase. U komise jsem jim řekl, že kdyby se jednalo o černou zabijačku, tak nebudu dělat krupon. Pokutu mi promi-

nuli, ale dostal jsem napomenutí. Povinnost odevzdávat krupony skončila v r. 1990.

Další vzpomínka byla třeba na zabijačku u důchodců Koníčkových, kteří tehdy bydleli Na Pastůškách. V té době dělali manželé Koníčkoví u obce hrobaře. Chtěli zabít v sobotu před Vánoce. Protože to bylo období, kdy jsem měl

hodně objednávek, řekl jsem jim, že nemám volný termín. Na to mně odpověděli, že když jim nevyhovím, tak mě nepochovají. Práci jsem si přeorganizoval a zabijačku jsem jim udělal.

Rád jsem chodil na zabijačku ke kamarádovi Ladislavu Tučkovi, obětavému funkcionáři fotbalu, který bydlel v Lesíčkově. Jeho manželka chodívala vařit a péct po svatbách (tehdy byly svatby pořádány víceméně jen doma). Na každou zabijačku upekla cukroví, na které jsem vždy těšil raději než na ovar. Doma vládla pevnou rukou. Při zabijačce nalávala štamprli jen v určitý čas podle průběhu zabijačky. Když byli jejich synové starší, přinesl si každý z nich láhev kořalky, tyto lahve si schovali mezi dříví nasekané na zimu a tam chodili tajně popíjet. Po skončení práce pak byli nadmíru veselí. Matka se jen divila, že kluci tak málo snesou.

Domácí zabijačky jsem jako vedlejší činnost dělal za každého počasí 45 let. Celkový počet prasat, které jsem v obci za tuto

dobu porazil překročil 2000 ks. V dnešní době už domácí zabijačky víceméně skončily a jsou již prováděny v podstatně menším množství.

Panenska

Věra Hostinová

Vánoce u nás doma se slavily poskromnu, pospolu a s láskou. Můj tatínek František Uher (1918) pracoval jako prodáváč, později byl dělníkem v Gumotexu.

Maminka Marie (1927) se do Lanžhota přivdala ze Slovenska a začala učit na základní škole, kde taky končila odchodem do důchodu.

Moje starší sestra Maruška (1950) a já Věra (1951) jsme vyrůstaly v dobrém rodinném prostředí. Bratr Fana (1964) byl nejmladší, ráda jsem se o něho starala, opatrovala a rozmazlovala ho!

Moje milá vzpomínka na Vánoce roku 1956 je však nejhezčí!

V adventu před Štědrým dnem se uklízelo, peklo cukroví i takové, které maminka znala ze svého dětství, a vánočka. Také dělala čokoládu do formiček a obalovala ji do staniolu. A byl tu vytoužený Štědrý večer. Vše bylo nachystáno na stole. Na každém talířku jsme měli vánoční oplatky, který se jedl jako první. Na každém oplatku bylo dáno pět kapek medu a na něm vlašský oříšek (pět ran Kristových). Toto dodržíme dodnes. Po modlitbě

a po večeři (bramborový salát, ryba – filé) jsme se sestrou netrpělivě očekávaly zvoneček. Ten zazvonil hned, když se šel tatínek podívat ven, jestli neuvidí Ježíška. To bylo radosti a všichni jsme odcházeli do vedlejšího pokoje, a tam zářil stromeček! Ozdoben staniolovým řetězem, hořícími svíčkami, salóncami (bonbóny) a dělanou zabalenou čokoládou.

V údivu jsem stála i se sestrou, dívala se na tu krásu a najednou jsem uviděla sedět pod stromečkem vytouženou panenku, která měla vlásky! Nejdříve se zaspívalo Ježíškovi, poděkovalo a maminka mi podala panenku. Byla oblečená v šatičkách, měla i botičky, které se daly zouvat. Panenka měla hlavičku ze sádry, byla ušitá z pevné omyvatelné látky, kde prstíky na ruce byly pouze prošívané kromě palečku. Ale hlavně měla vlásky pěkně natočené do ruliček. A byla moje vysněná! Celý večer jsem ji nedala z ruky a šla se mnou i spát. Maruška dostala také panenku, byla kaučuková, oblečená do kroje. Celý večer jsme byli pospolu, zpívali všechny známé koledy, tatínek hrál i na housle (což zdědil hlavně bratr Fana). Maminka rozkrájela jablíčko, aby byla vidět hvězdička, ať jsme všichni zdraví! Tatínek vyprávěl, co

*Rodina Uhrová: František - obchodník,
Marie - učitelka a dcery Maruška a Věruška*

dělal, když byl malý a jeho příhodám jsme se vždy nasměli. Maminka zase vyprávěla, jak učila po studiích na Kopanicích a tatínek za ní jezdil na kole. Byl to večer plný radosti a lásky!

Moje panenka, už nevím, jak jsem ji pojmenovala, měla vlásky natočené, pěkné. Ale já jsem jí chtěla učesat něco jiného a začala jsem. Česání šlo velmi ztěžka, vlásky byly snad z koudele a splené. Začaly se trhat, odlepovat od hlavičky a byla pohroma. Plakala jsem, a když se na ni podívala maminka, nehubovala, usmívala se, chlácholila mě. Vzala nůžky a co tam na hlavičce zůstalo, sestříhala nakrátko. Byla jsem ráda, že mi ji maminka zachránila – i tak se mi líbila. Maminka byla úžasná i s tatínkem a při pohledu na fotku z těchto Vánoc, ráda na to vzpomínám!

foto archiv rodina Hostinová

Vzpomínka na Vánoce z dětství

Marie Uhrová

Chtěla bych se s vámi podělit ve vzpomínkách na advent a Vánoce z dětství.

Advent začíná 1. nedělní adventní, je to doba radostného očekávání narození „Ježíška“. V té době bývá mše svatá sloužena brzo ráno ještě za tmy. Chodila jsem na ni se svojí stařenkou, některou zimu jsme se musely brodily sněhem, který nebyl ještě odhrnutý. Občas se stalo, že se mně nechtělo vstávat, ale stařenka už věděla jak na mne, připomněla mi Ježíška a jesličky atd. a bylo po přispání.

Pak přišly tolik očekávané Vánoce. Na Štědrý den se držel půst. Říkávalo se, že kdo se postí, ten uvidí zlaté prasátko. K večeri jsme usedali společně celá rodina. Obvyčně byla čočková polévka, pukance, nějaká zavařenina, linecké cukroví nebo perníček. Také jsme si rozkrajovali jablíčka. Štědrovečerní stůl byl u každého jinak dle možností, v bohatších rodinách byla i ryba.

Po večeri už jsme čekali, kdy zazvoní zvoneček a Ježíšek přijde. Rodiče nám říkali, že až vyjde první hvězdička, tak Ježíšek určitě přijde, kolikrát jsme vybíhali před dům, jestli už hvězdička vyšla. Až byl čas, zazvonil zvoneček a Ježíšek byl tady. Dárky byly obvyčné takové, co bylo zapotřebí oblečení, obutí, když jsme byli menší, byla tam i menší hračka. Později,

až jsme byli starší, tak obvyčně knížka. To bývaly nejkrásnější Vánoce, když jsme věřili, že nám všechny ty dárky přináší Ježíšek.

Po večeri jsme obvyčně chodily s kamarádkou po rodině „zpívat“. Venku u dveří jsme zazpívaly koledu, co jsme znaly, otevřely se dveře, někde nás pozvaly i dál a dostaly jsme třeba jablíčko, oříšek, občas jsme někde dostaly i čokoládu, to bylo radosti. Čokoláda nebyla z obchodu, některé šikovné hospodyňky uměly udělat čokoládu samy. Když jsme skončily obchůzku, radovaly jsme se, co všechno máme.

Mše svatá půlnoční nebývala. Bývala „jitřní“ ve čtyři hodiny ráno. Říkalo se, že když bývala půlnoční, tak bývaly vždycky žně pro zloděje. Na první svátek vánoční „Boží hod“ byla účast na mši svaté samozřejmostí. V polední čas se scházely rodiny k pobesedování.

Ještě stojí za zmínku, jak jsme si užívali zimní radovánky. Naše ulice Lesíčková, jak víte, je trochu z kopečka. Prostředkem uli-

ce byl rigol, vozovka se upravila až o hodně později. Když jsme byly děti, bývalo hodně sněhu. U domu se zametal jenom chodníček na projítí a sníh se naházel doprostřed ulice na rigol. Z uliček naši sousedé sníh ze dvorů vyváželi také na rigol, aby jim tající sníh nazatopil dvory. To byla pro nás děti úžasná pomoc, že jsme měly sněhu dost na úpravu „sáňkařské dráhy“. Auta v té době moc nejezdila, tak to byla pohoda. Když jsme nasedly na saně dnes u Zapletalových, tak jsme přijely až do Lesíčka ke sběrnému dvoru. Scházely se tady děti i z vedlejších ulic, a tak tu bývalo pořádne veselo.

Další vzpomínka z mého dětství patří draní peří. Maminky a babičky se domlouvaly mezi sebou u koho začnou drát a ke komu půjdou dál. Když dodraly, bylo nachystané občerstvení, svařilo se víno nebo čaj a upekla se bábovka „vydrhon“. Žádná televize tehdy nebyla, rádio taky každý neměl, tak to draní peří bývala taková bese-

da, kde se vzpomínalo na staré časy i na to, co se děje u nás v dědině. To byla užitečná večerní zábava pro naše maminky a stařenky, někdy se připojila i děvčata co chodila k muzice, ale když slyšela z ulice pištění a jásot, tak hurá mezi ty mladší, a to teprve bylo veselo.

Ještě si vzpomínám, jak se odhrňoval sníh na silnici a v širších ulicích naší dědiny. U kostela na náměstí u silnice stával i přes léto uhrňač. Byly to silnější desky, které byly sestaveny do „věčka“, ve špici byly zabudovány oje, do kterých se zapřahovaly dva páry koní. Kočí a silničář seděli na lavičce ve věčku, aby byl pluh. Dá-li se to tak nazvat. Zatěžoval to buď nějaký kámen, nebo kvádr. Zatěžovalo se to proto, aby uhrňovač bral více sněhu. Když bylo sněhu moc, bylo nutné, aby se trasa opakovala i několikrát za den. Jezdívalo se i v noci podle počasí. Formani byli určeni, aby nejezdili jen jedni a ti samí.

Zemřel F. Šulák – malíř a fotograf

Svatopluk Štěpánek

Dne 9. října náhle zemřel ve věku 84 let lanžhotský rodák, malíř, grafik a pořadatel známých „Výstav obrazů na plotě“ - František Šulák.

K malování obrazů měl nadání od útlého dětství a tomu zůstal věrný celý život. V důchodu jezdil do dílny skoro denně. Byl také od dětství náruživý rybář, vždyť ryby mu při povodních doplávaly skoro domů. Poslední

dekády maloval většinou abstraktní obrazy a zároveň tvořil koláže. Jeho práce hodnotil s uznáním známý malíř a grafik A. Vojtek. Se spolužákem Frantou jsem se setkal ještě před měsícem, pozval mě na své pracoviště v suterénu budovy bývalého školského úřadu. Ukázal mně koláž, na níž zrovna pracoval, byl plný energie, chtěl se ještě vzdělávat v nějakém dalším oboru. Neměl ale tušení, jak málo mu už na vše zbývá času.

Jeroným Holačka - mistr mlynářský

Antonín Javorský, bývalý hajný v. v.

V Lanžhotě přebývala početná rodina mlynářů, jejichž mlýn stával na březích potoka Kyjovky – Morávky. Mlynáři se jmenovali Jašci. Budovy mlýna byly dřevěným mostem rozděleny na velkou a malou stranu.

Vodní nádrž (vantroky – dřevěný vodní žlab) byla malá, a proto se mlelo jen při větším stavu vody. Dvě mlýnská kola, hřídelem zapuštěná do silné kamenné zdi, jakož i vantroky, byla dřevěná a na spodní pohon – proud. Dno pod nimi bylo zpevněno silnými dubovými fošnami, aby jej proud nevymílal. Mlýn byl postaven na základech z velkých těžkých kamenných kvádrů. Na mletí sem vozili rolníci z okolních vesnic: Kostic, Tvrdonic, Kútů, Brodského a dalších. Tenkrát přitom bývalo veselo i dlouho do noci a často i přes půlnoc. Později byl pohon mlýna přebudován na parní a nakonec na plyn.

Staří páni mlynáři bývali velmi rozšafní a s lidmi to uměli. Měli též několik dětí, které si však s námi hrávat nesměly, k jejich výchově zaměstnávali služku. Mimo mletí byla na mlýně jedna místnost, ve které panímáma mlynářka prodávala mouku.

Pan Jeroným Holačka, mistr mlynářský, se narodil v roce 1910 manželům Janu a Marii (za svobodna Řezníčková, její bra-

tr měl obchod v Lesíčkové ulici) Holačkovým ve Frenštátě pod Radhoštěm, ale od dětství vyrůstal v Břeclavi v blízkosti pivovaru, kde měl jeho otec v ná-

jmu pivovarskou hospodu. Kamarádil se syny lesního kontrolora – spisovatele Mikuly (jeden čas bývalý i na záměčku v Lanžhotě).

Otec Holačka chtěl mít ze syna Jeronýma hostinského nebo kuchaře.

A tak ho zapsal do hotelové školy. Ale to Jeronýma nebavilo.

Lákalo ho mlynářství. Nevydržel to ani jako pomocník u otce v hospodě. Až ho tedy otec přihlásil do tříleté odborné školy mlynářské na Dubiči v Břeclavi, která byla v těch letech jedinou svého druhu ve střední Evropě. Navštěvovali ji žáci téměř z celého světa. Vesměs synové a dcery bohatých rodičů. Cizinci se ovšem museli napřed naučit česky. S Jeronýmem navštěvoval tuto školu i jinoch z Lanžhota Miloš Veselý, který hrával za lanžhotské první fotbalové mužstvo levé křídlo, potom odešel do Čech a tam i dožil. V té době vyučoval na břeclavské mlynářské škole i prof. Tureček z Lanžhota (pocházel z domu na náměstí, dříve zdravotní středisko).

Ještě, než se vydáme spolu s panem Jeronýmem na další jeho životní cestu, povzpomínejme, že měl tři sourozence,

manželé Holačkoví
z rodinného archivu

z nichž už žádný nežije, a jeho rodiče jsou pochováni v Kosticích.

Zatímco mládek byl mlynářský mladší tovaryš, starší mlynářský tovaryš byl nazýván krajánkem. A byli to právě krajánci, jejichž zábavné i dobrodružné putování od mlýna k mlýnu, tak krásně zachytil spisovatel – prozaik Karel Tůma (1843-1917) ve svých pramenech Z českých mlýnů. V těch časech bývalo mlýnů po zemích českých a moravských pozeňnaně.

I mladý Jeroným Holačka po absolvování břeclavské tříleté školy mlynářské se jako krajánek vydal na zkušenou od mlýna k mlýnu: Dambořice u Jevíčka, v Ladrné u Hrdiny, v Prušánkách u Brodška, u Vrány v pivovaru Břeclav a jinde. Na některých mlýnech povýšil až na zástupce pana mlynáře. Ať byl, kde byl, všude se hrdě hlásil hlavně ke svému křestnímu jménu Jeroným, protože toto jméno nosil jeden z pánů Rožmberků, pohřbený v Hradci, pán Telče a Hradce.

Poslední „štací“ krajánka Jeronýma Holačky se stává koncem dvacátých let 20. století Lanžhot. Tenkrát patřil starý mlýn na Kyjovce panu mlynáři Jaškovi. Ale připomínali se i nájemci mlýna (od knížete Lichtenštejna, který vlastnil mlýn po několik staletí), Habán, Ulbert, Novotný a jiní. Ve mlýně mimo pantáty mlynáře a panímámy mlynářky pracovali ještě dva tovaryši, mládek, dvě dívky a další pomocníci. Ti všichni ještě vídali na jednom z trámů nápis: Johan František z Lichtenštejna. Rodina mlynáře měla v jedné hlavní budově mlýna svůj byt, tovaryši a další zaměstnanci spávali ve dvorní nízké budově v tzv. šalandě. Nejednou tam ponovali i ti, kteří přijeli s obilím na mletí z daleka a nestačili by se do večera vrátit.

Mlelo se na obou stranách. Druh mouky se označoval: nulka, jednička, dvojka, trojka. Těž se šrotovalo nahrubo. Při práci, a hlavně po ní, o večerech, bývalo ve mlýně veselo a zpívalo se nejčastěji při harmonice. Vody nikdy nechýbovalo, když ještě roztáčela kola, potom už svoji úlohu ztratila, když se přešlo na jiný pohon. A hastrman? Ten musel být u lanžhotského mlýna na Kyjovce pořád, i kdyby, jak se říká, na chleba nebylo. Pod mlýnem hrozila až šestimetrová hlubočina plná ryb i obrovských sumců. Dokonce tu byla jednou ulovena mořská vyza, jak o tom psal i ve své rybářské knížce spisovatel Jiří Mahen.

Některé zlidovělé písně o hlubočině pod lanžhotským mlýnem připomínají tragickou událost. Na tu si dobře pamatuje i pan Holačka, neboť utonulého mladíka, který se jmenoval Mazuch a pocházel z Týnce, třetího dne po tragédii vytáhl právě on.

*Jeroným Holačka s vnučkou
Jitkou Jurečkovou*

Tenkrát jistý Kudrna, majitel auta, odvážel přes dřevěný most z budovy na malé straně železo. Bohužel, auto - tedy náklad na něm přehnal, most nevydržel. Mladík, který seděl na řídce, spadl spolu s železem do proudu. (Poznámka redakce: O této tragédii psala ve zpravodaji 2/2022 paní Marie Petřelová.)

Osud mlýna na Kyjovce byl spjat s osudy hospůdky U Ošťádalů – Urbášků a s větší hospodou i se sálem a kuželnou u Žida Lamberka. V čase mletí byly obě stále plné, a když se nemlelo, sedávali v nich mlynářští.

Po frontě v dubnu 1945 přestal mlýn na Kyjovce jako mlýn existovat úplně. Ale už na přelomu let třicátých a čtyřicátých, kdy mlynář Hořčica, nástupce po mlynáři Jaškovi, manžel vdovy po Jaškovi, dal do provozu nový, moderní mlýn v Súhradech,

mnoha staletá historie lanžhotského vodního mlýna na Kyjovce – Morávce končí. Od Kyjovky do Súhrad přechází i pan Jeroným Holačka. Na starém mlýně, v jeho zachovalých částech postupně bydlí četník Bednář s rodinou a po něm Ladislav Dáňa s manželkou a rodina Františka Šuláka.

Mlýn, hospody, mlynářští hastrmani – vše zůstává minulostí. Leč mistr mlynářský Jeroným Holačka nežije celá ta dlouhá léta v Lanžhotě sám. Bylo mimořádně hodně sněhu, když se v únoru 1933 ženil s Marií, rozenou Horákovou. Je to dcera bohatého lanžhotského sedláka Michala Horáka ze spodní části ulice Komárnov. Michal Horák patřil též mezi poslední lanžhotské volaře, chovatele volů k tahu. Pamětníci říkají, že když v lednu 1948 zemřel, byl tak tlustý, že ho nemohli nést na hřbitov na márách, a tak ho tam odvezl na

voze gumáku s koňmi jeho skoro soused Josef Straka.

V životě mistra mlynářského Jeronýma Holačky je smutnou zajímavostí to, že 1. března 1933 na Škaredou středu umírá jemu a jeho ženě dcera Jiřinka. Po ní se už žádného dítky nedočkali, ale přesto vychovali svoji neteř Julii Jurečkovou.

Když mlýn mlynáře Hořčice v Súhradech byl znárodněn a posléze i vyřazen z provozu (jaká škoda, říkali mnozí) a přeměněn na sklad JZD, pracuje mistr mlynářský v družstvu všude, kde je třeba. A z JZD také potom odchází do důchodu. Naposledy si ho naši občané jistě dobře pamatují ze stodoly u Turečků, kde šrotoval lidem obilí.

Už z domu nevychází, jako docela nedávno, třeba bok po boku s kolem, které nemělo ani „obutí“, protože k čemu, když už na něm nejezdil? Na každém kroku, pevném i vratkém, vsedě v hospodě i jinde, byl to, a zůstává takovým vskutku tůmovsky veselý krajánek, u něhož se na verpánku životu líbí.

Ani na řečiště Kyjovky není už tak romanticky čisté a půvabné jako bývalo, když si ho lidé vážili. Zanáší se bahnem a haraburdím, ač čas, který se klade na lidské životy, včetně toho Jeronýma Holačky, mistra mlynářského, by tomu sám o sobě nechtěl.

Lanžhotský mlýn smutně do vody hledí...

Tvrdá palíca

František Uhlíř (z archivu)

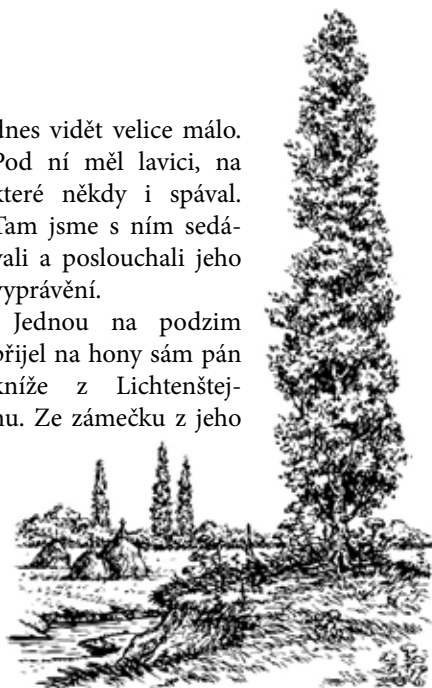
Pod lanžhotským zámčkem je asi šest zahrad, které sousedí se zámčskou zahradou. Na jižní straně teče říčka Kyjovka, která v roce 1905 nebyla ještě zregulovaná a byla až tři metry hluboká.

Na jejím okraji v zahradách byly vysázeny topoly (lindy), které měly velkou pohodu. Jednu zahradu vlastnil starý vojenský vysloužilce Bystrický, který měl přezdívku Bušák, za kterou se strašně hněval. Tento Bystrický nosil na kabátě metál s červenou stužkou. V zahradě u Kyjovky měl asi deset velkých topolů, krásných jako lanžhotská mája.

Byli jsme tři rozkolníci, kteří jsme chodili k němu na besedu. Vykládal nám o Bosně a moři. Byl u námořníků. Uprostřed zahrady měl velkou hrušku, jaká je

dnes vidět velice málo. Pod ní měl lavici, na které někdy i spával. Tam jsme s ním sedávali a poslouchali jeho vyprávění.

Jednou na podzim přijel na hony sám pán kníže z Lichtenštejnu. Ze zámčku z jeho

komnaty nebylo vidět přes Bystřického topoly do lesa. Proto poslal nadlesního Butu za Bystřickým, aby topoly odstranil a nabídl mu odškodné.

A tak nadlesní přišel k plotu, a když viděl, že Bystřický tam s námi vykládá, tak zvolal: „Bušáku!“ Ale strýc nic. Tak zavolal podruhé: „Bušáku!“ Bystřický naježený zvolal: „No, a co je?“

„Strýče Bušáku, kníže pán je v zámečku a nevidí do lesa přes vaše lindy. Když je odstraní, dostanete jednu fůru dřeva stavebního a tři fůry na palivo. Vaše lindy vám zůstanou. Co odpovíte knížeti pánu?“

Bystřický odpověděl: „Řekněte mu, aby mňa došel polubit v řit aj s vama! Zloději, ukradli ste nám les a ešče budete aj mě porúčať!“ Buta klel jak pohan, ale knížeti jistě všechno neřekl.

foto Kateřina Paulíková

Stavba magistrály a regulace Moravy

Zápis z obecní kroniky, jak ji zaznamenali kronikář Josef Fojtík a Richard Kuba

Řeka Morava v našem katastru dělá mnoho oklik, které zaviňují, že při větším přítoku vody, tato se vyleje z břehů a dělá velké škody. V lese odnáší dříví a topí zvěř, na lukách do trávy donáší bláto a včas senoseče odnáší seno. Okresní silnice z Lanžhota do Brodského vždy na několika místech prorve a činí ji nesjízdnou. Občané se dovolávali nápravy u vyšších úřadů, ale marně. Poslední dobou začalo se uvažovati o tom, že státního stanoviska, aby bylo

vybudováno lepší spojení se Slovenskem po silnici a sice z Brna přes Břeclav – Lanžhot – Kúty – Bratislava. Okresní silnice se vybuduje na prvotřídní a zároveň se provede regulace řeky Moravy. S regulací řeky Moravy se započalo ještě týž rok tj. 1930 a sice v našem katastru, kde se vlévá do ní řeka Dyje. Práce šly pomalu, protože byla stále velká voda.

Na okresní silnici z Lanžhota do Brodského jest devět mostů, ale přes řeku Mo-

ravu není žádný, povozy i pěší převážejí se na pramici. Na břehu od Lanžhota stojí hostinec patřící okresnímu silničnímu fondu.

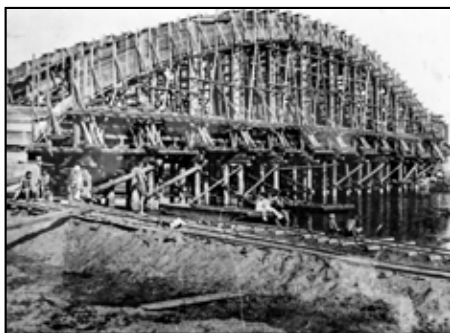
Nájemce tohoto obstarává za poplatek převoz za 1 osobu 1,60 Kč, za povoz 7 Kč. Přes léto 1930 byla vybudována nová silnice z Kútů po řeku Moravu a hned nato se přikročilo ke stavbě mostu přes tuto řeku.

V roce 1932 se přikročilo na zdejší katastrofě ke stavbě I. úseku dálkové silnice Brno – Bratislava „tzv. magistrály“. První úsek této silnice jde novou zcela přímou trasou od mostu na řece Moravě až k prvnímu mostu na řece Kyjovce pod Lanžhotem, úsek druhý od prvního mostu pod Lanžhotem přes Komárnov, pak přímým směrem přes Souhrady kol železniční stanice Lanžhot po stávající cestě tzv. Trníčkové až po Stávání, kde odbočuje doleva ke Kostické váze a vyústí na starou okresní silnici. Stavba I. úseku byla zadána 22. prosince 1931 firmě Ing. Jáchymek, Podnikatelství staveb v Brně. Z jednání obecního zastupitelstva s úřady ve věci této stavby třeba uvést následující: Směr této nové silnice byl dán ve II. úseku z popudu zdejšího obecního zastupitelstva.

Dle prvního projektu kryl se totiž směr nové silnice po jejím rozšíření a vyrovnání se silnicí starou až po „Zahájkovou“ cestu, odkud měla jít nová trasa přímým směrem na železniční most přes silnici u břelavského hřbitova. Dle dalšího plánu měla jít nová silnice přes farmu k Šultésovému kříží a pak po staré silnici okresní. Obecní zastupitelstvo však požádalo státní správu, aby magistrála ve II. úseku šla Komárnovem přes Souhrady k nádraží, dále po cestě „Trníčkové“ ke Kostické váze na starou silnici a nabídlo, přistoupí-li státní sprá-

foto archiv města

va k tomuto návrhu, potřebné pozemky na položení magistrály v tomto II. úseku zdarma. Tímto způsobem chtělo totiž zastupitelstvo obce ušetřit stavbu silnice přes Souhrady k nádraží, která by si vyžádala nákladu 800.000 Kč. Státní správa k návrhu přistoupila, avšak s podmínkou, že obec upraví rigoly a zřídí příjezdy k nové silnici. Obec požádala o zmírnění těchto podmí-

nek, ale dostalo se jí odpovědi, že upravení rigoly a zřízení příjezdy je povinností obce dle zákona. Při dalších jednáních žádala obec, aby, není-li možno přikročiti současně ke stavbě obou úseků, prodloužila alespoň státní správa I. stavební úsek od Moravy až po „kamenný kříž“. Tak by se totiž na státní náklad dříve upravila silnice přes Souhrady k nádraží, takže by obecní rozpočet nebyl tolik zatížen. Nedošlo však k tomu z důvodů finančních. Při pozdějších jednáních žádala státní správa, aby obec darovala na položení magistrály potřebné pozemky také v I. úseku. Obecní zastupitelstvo vzhledem k tomu, že se již dříve zavázalo darovati potřebné pozemky pro stavbu II. úseku, se usneslo, že není možno, aby darovalo pozemky i pro I. úsek, ale nabídlo úplně zdarma materiál na navážku na tak zvaném „brodidle“ v Kútě. Obec se chtěla takto zbaviti bahnitého a neužitečného pozemku, jenž je semeništem komárů a získati pro vybrání brodidla na místě toho pěkný a užitečný rybník. Další potřebné pozemky nabídla za 3–4 Kč za m². Na položení magistrály bude totiž zabráno 109 arů 40 m². Na stálý tlak okresního úřadu pozměnilo obecní zastupitelstvo svoje usnesení v ten smysl, že snížilo cenu za m² na 2 Kč, kterýžto obnos placen byl též velkostatku knížete Lichtenštejna za každý m² odstoupených pozemků. S tím však nebyl okresní úřad spokojen a žádal o přesné určení oněch pozemků, za které chce obec dostati zapláceno. Chtěl totiž pozemky tyto vyvlastniti. Odůvodňoval to tím, že předpokládal, že obec dá pozemky zdarma i na další úsek, a proto potřebný obnos nezařadil do rozpočtu. Musel prý by žádati o schválení dodatečné úhrady a tím by se práce zdr-

žela. Z obavy, aby nebylo činěno námitek ze strany nezaměstnaných, že obec práci zdržuje, usneslo se obecní zastupitelstvo část těchto pozemků darovati a část si dáti zaplatiti a odůvodnilo svoje usnesení tím, že si obec finančně špatně stojí. Zapláceno bylo 80 arů po 2 Kč za m². Než přikročeno bylo ke stavbě, rozhodl okresní úřad, že navážkový materiál nebude vybírán z „brodidla“, které dala obec zdarma k dispozici, ale k vybírání materiálu vykoupil od Jana Paulíka a Jana Hostiny pozemek na „Trnůvce“. Obec se samozřejmě proti tomu ohradila dodatkem, že se cítí poškozenou. Protestu obce však nebylo dbáno s odůvodněním, že firma Jáchymek následkem soukromého výkopu mohla z ujednané ceny sleviti okresu 2400 Kč. Právního podkladu k dalšímu odvolání obec neměla, ježto vybrání „brodidla“ nebylo obci protokolárně zaručeno.

S prvními pracemi na stavbě silnice I. úseku se započalo v únoru, kdy byly zaraženy piloty pro nové mosty. S navážkou bylo počato dne 30. března 1932. Zaměstnáno bylo 30 dělníků u výkopu a asi 50 u jiných různých prací. Dělníci, až na vedoucí, byli vesměs z Lanžhota. Asi 14 dní po zahájení stavby byly práce zastaveny, ježto se rozvodnila řeka Morava a zalila stavební území. Avšak dne 19. dubna klesl stav vody tak, že v práci mohlo býti zase pokračováno.

Úsek silnice Lanžhot – zemská hranice je část silničního dálkového spojení Brno – Bratislava. Stavba tato spadá do rámce výstavby silnic podle programu našeho státu pro příštích asi 10 let a finanční prostředky čerpají se ze silničního fondu, který pro tento účel byl ustanoven záko-

nem a do něhož plynou příjmy z automobilové dopravy mimo jiné dávky.

Důležitá data týkající se stavby tohoto úseku jsou:

Detailní plány a rozpočet byly okresem hodonínským v roce 1931 veřejnou soutěží od firmy inženýr E. Bartoš, autorizovaný inženýr pro kulturní technikou v Brčlavi. Tento rozpočet počítal s nákladem 7 500 000 Kč. Po revizi projektu a vyřazení některých detailů stavby za účelem zlevnění, byla vypsána veřejná soutěž na podzim roku 1931, při níž zadány práce zemní a spodní stavba mostů firmě Ing. J. Jáchymek, autorizovaný civilní inženýr stavební v Brně za obnos 3 255 500 Kč, z čehož na spodní stavbu mostů (základy a pilíře) připadne asi 1 146 000 Kč. Na jaře roku 1932 zadána veřejnou soutěží svrchní stavba mostů, totiž ocelové konstrukce Vítkovickým železárnám za obnos 1 255 550 Kč. Některé práce, které provede okres sám, dále výkup pozemků, projekt atd. budou vyžadovati nákladů asi 1 289 000 Kč, takže celkový náklad po zadání jeví se obnosem 5 800 000 Kč. Náklad na stavbu je financován ministerstvem veřejných prací 80% příspěvkem, ostatních 20 % hradí okres Hodonín.

Délka nové silnice v I. úseku obnáší asi 3700 m a je kratší o 200 m proti staré silnici. Pro silniční těleso bylo zakoupeno a z části obcí Lanžhot darováno pozemků asi 80 000 m² ponejvíce pozemky lesní a louky. Šířka nové silnice obnášeti bude 8,60 m z toho 6,00 m obnáší vlastní vozovka a chodníky po 1 m. Nová silnice je vedena přes 6 mostů o celkové délce asi 25 m, z nichž nejdelší a na nejdůležitějším místě je most č. 1 na loukách za řekou Kyjovkou, jehož délka mezi krajními

pilíři obnáší 90 m. Mosty slouží hlavně k odvedení velkých vod. Výška silnice je projektována tak, že za největší katastrofální známé povodně byla by koruna silnice nejméně 0,5 nad hladinou velké vody. Vozovka provedena bude z kameniny a po válcování předána bude provozu. Po důkladném sednutí silničního tělesa provede se později penetrace vozovky asfaltem nebo dlažbou, na kteroužto práci počítá se s nákladem 750 000 Kč.

Současně se stavbou magistrály provádí se regulace řeky Moravy v délce 1 km 60 m nákladem 2 400 000 Kč v km 28 725 až 29 784, tj. z polovice nad a z polovice pod novým mostem přes řeku Moravu. Šíře nového koryta regulované řeky bude 60 m. Břehy jsou moderně upraveny, vykamenovány a část jich oseta bude trávou. Regulaci provádí Ministerstvo zemědělství. U této práce zaměstnání jsou dělníci ze Slovenska.

Na jaře 1933 pokračováno v I. úseku nové silnice v úpravě vozovky, jež byla štětována a válcována, zhotoveny a vyštěťovány byly příjezdové cesty z luk a lesů a osazeny po celé délce silničního tělesa betonové patníky. Jenžto se materiál na mostech neosvědčil, byl odstraněn a nahrazen tam kostkovou dlažbou. Do provozu dána silnice v říjnu 1933. Po celé délce silnice vysázeny z obou stran za příkopem topoly. Po zahájení provozu na I. úseku magistrály byla stará silnice rozprodána, a sice od Moravy až po cestu vedoucí do dřevoskladu knížecí správě za běžnou cenu 2 Kč za m² a zbytek až po most na Kyjovce sousedním majitelům luk. Materiálu ze staré silnice bude upotřebeno za navážkový materiál pro úsek další. Na silnici pracovalo přechodně do podzimu

průměrně 80 dělníků z Lanžhota za mzdu 2 Kč na hodinu.

Dne 30. září 1933 bylo komisionální jednání o výkupu pozemků průtahem obce, potřebných jednak na těleso silniční, jednak ku zřízení pěšinky pro chodce po levé straně silnice od „kamenného kříže“ až ke kapličce v Komárnově (Habánská kaplička). Pozemky tyto byly dány okresnímu úřadu jako stavebníku zdarma pod podmínkou, že občanům přicházejícím v úvahu, upraveny budou nové zahrádky, jež mají býti všechny stejného vzhledu a provedení (základ a spodek betonový a vrch laťkový). V průtahu obce bude po levé straně silnice provedena také kanalizace pro zpevnění magistrály a pro odpad dešťové vody. Kanalizace bude míti délku 750 m a u měšťanské školy vyústí do volného příkopu. Silnice bude v průtahu obce vydlážděna kostkovou dlažbou 10 x 12 cm, ve volném terénu má býti povrch vozovky betonový. Nové silnici stojí v cestě dvě selské usedlosti, a to dům číslo 104 patřící Michalu Švirgovi a dále dům číslo 6 patřící stolaři Hofrovi. Dům číslo 104 bude úplně odstraněn, neboť by musel být posunut o 6 m zpět. U domu 6 bude odstraněn celý zadní trakt. Majitel domu číslo 104 Michal Švirga dostane náhradu 45 000 Kč a zdarma celý úsek staré silnice od jeho domu až po první most, veškerý materiál ze starého domu se mu ponechá. Majitel domu číslo 6 stolař Hofer obdrží náhradu 20 000 Kč, starý materiál se mu rovněž ponechá a zřídí se mu nový plot po celé délce jeho zahrady. Pozemky ve volném terénu vykupuje od občanů obec za následující ceny: v konci za 2 Kč za m², v místech, kde bude pozemek silnicí řezán, 4 Kč za m² nebo v případě výmě-

ny dvojnásobná výměra, kde bude zabrán celý pozemek, výměra jednoduchá stejné bonity. Na cestě zvané „Stávání“ zřízen bude přejezd a cesta změněna bude od tohoto přejezdu přímo na železniční zábrany. Důvodem k tomu bylo využití obecních pozemků jako náhrady občanům za zabrané pozemky. Kromě toho bude směr uvedené cesty kratší a přímější.

Na regulaci řeky Moravy pracovalo asi 65 dělníků z Lanžhota, práce trvaly celý rok, ale v menším měřítku jako v minulém roce. Přelimitováno bylo na úsek Sekule 2 600 000 Kč a na úsek Lanžhot – Brodské 900 000 Kč. Tento obnos nebude však vyčerpán, jenžto byl pozdě poukázán.

Práce na úseku od I. mostu přes Lanžhot ke Kostické váze

Dne 20. června 1934 byla komisionálně vytyčená trasa. Úsek tento měří 3403 m a stavba jeho zadána dne 27. června za 2 592 051 Kč, a to betonové práce firmě Ing. Šula a Ing. Šamánek v Brně za 974 865 Kč, tj. za 42, 50 Kč za 1 metr čtvereční. Obcí Lanžhotem je tato silnice dlážděna drobnou žulovou kostkou, kterážto práce byla zadána firmě bratří Jaškové z Přerova, a to 1095 m za 486 092 Kč. Inženýr Beneš z Přerova prováděl zemní práce za 341 241 Kč, zbytek prací provedl okres ve vlastní režii.

Na úsek od I. mostu po dům 104 (tj. po obec) byl brán materiál na navážku ze staré zrušené silnice za prvním mostem. Hlína na tomto úseku rozvážena koňmo vozíčky na kolečkách. Vozíčky tahalo 6 koní. Jejich majitelé obdrželi 6 Kč mzdy za koně a 1 dělníka na hodinu. Pro další trať

k Břeclavi navážky třeba nebylo, ježto stačil materiál z vykopaných příkopů. Po pravé straně magistrály v průtahu obce byla položena kanalizace o délce 1 km a 60 m o průměru rour 50 cm. Roury dodaly firmy: František Procházka z Lanžhota, Štolfa z Břeclavi a Smyčka z Poštorné. Při navážce od I. mostu k obci a při kanalizaci zaměstnáno bylo průměrně asi 65 dělníků za mzdu 2 Kč za hodinu. Při rozvážce za městečkem směr k Břeclavi byly zaměstnány po celou dobu práce denně 2 povozy s párem koní. Mzda činila 7 Kč za pár koní a dělníka na jednu hodinu.

V průtahu obce byla položena dlažba z drobných žulových kostek 10 x 12 cm. Spotřebováno bylo 80 vagonů hrubého kamene na štět, 30 vagonů tlučeného štěrku, 60 vagonů žulových kostek a 800 m³ písku. Šířka dlažby kostkové je 6 m, po stranách jsou metrové rigoly opatřené kamennou obrubou. V průtahu obce zřízen je podél silnice dvoumetrový chodník pro pěší po jedné straně, v Komárnově po obou stranách.

Další úsek od „kamenného kříže“ po Kostickou váhu byl betonován. Stavbu, jak již v předu uvedeno, provedla firma Ing. Šula a Šamánek. Způsob stavby byl pro nás zcela novým. Betonovalo se přímo na upravený zemní terén bez štětování a štěrkování. Stavba provedena americkými stroji, konstruovány velmi důmyslně a účelně. Stroj o dvou motorech materiál míchal, vysypával a hned na silnici po celé šířce upravoval. Radostno bylo pohlednouti na krásný pruh nové silnice za strojem vznikající. Není divu, že stavba budila velký zájem a že četní odborníci přišli ji zhlédnout. Denní výkon byl 160 m při šestimetrové šířce betonové vozovky.

Betonová vrstva je silná 15 cm a její povrch stvrzen je vodním sklem. K stavbě do podkladu potřebný oblázkový kámen v množství 3300 m³ dovezen byl občany lanžhotskými ze zdejších štěrkoven za obnos 35 Kč za m³ i s dovozem. K míchání betonu bylo použito asi 2500 m³ osívaného drobného štěrku, dále asi 160 vagonů tlučeného štěrku z Drahotuš a asi 180 vagonů po 100 centech cementu. Na této betonové silnici pracovalo na dvě směny po 6 hodinách a 30 dělnících z Lanžhota za mzdu 2,20 až 2,50 Kč za hodinu. Práce na betonové části magistrály trvaly asi pět týdnů a byly skončeny v první třetině měsíce listopadu 1934. Udržování silnice náleží pět let podnikatelské firmě.

Provoz byl slavnostně zahájen dne 15. prosince 1934 za přítomnosti pana okresního hejtmana Em. Kadlece, členů okresního výboru a technických úředníků okresního úřadu, starostenského sbo-

ru okresu břelavského, zástupců pohraničních obcí slovenských, zástupců obce Kostic a obecní rady městyse Lanžhota. Po proslovu okresního hejtmána Kadlece byly odstraněny uzávěry a slavnostní hosté projeli silnicí až ke „kamennému kříži“, kde byli očekáváni zdejšími obecním zastupitelstvem. Obecní starosta J. Uher ve svém proslovu zdůraznil význam nové silnice pro obec i okolí a poděkoval všem, kteří položili ruku k dílu a o uskutečnění silnice se přičinili. Po proslovech prohlásil okresní hejtman provoz na této nové části magistrály za zahájený. Na to zahrála

zdejší hudba státní hymny. Všichni hosté zapsali se potom do kroniky městečka Lanžhota. Je zajímavé, že prvním, který po zahájení provozu autem po nové silnici projel, byl argentinský příslušník z Buenos Aires, který se též do obecní kroniky podepsal.

Stavba silnice měla i velmi značný význam pro naše městečko, četní zdejší občané našli alespoň na čas zaměstnání a veliký peníz na mzdách i za materiál zůstal v místě, což má nemalý význam při nynější všeobecné hospodářské tísní.

Vzpomínka na dobrého vinaře

Marie Petřlová

*Znalost vína
může být radostí
po celý život člověka
E. Hemingway*

V knize Lanžhot příroda a dějiny v závěru vedoucí autorského kolektivu PhDr. Rostislav Vermoutek děkuje za spolupráci pracovníkům MNV Lanžhot. Mimo jiné také Františku Bartošovi č. 85. Narodil se v roce 1902. Po celý život až do důchodu pracoval na zemědělském odboru MNV. Svoje povolání vykonával pečlivě a svědomitě. Byl to moudrý muž s neuvěřitelnou pamětí. Pamatoval si snad všechna čísla domů v obci, ve kterých kdo bydlel. Dočteme se, že do publikace Lanžhot příroda a dějiny přispěl také zprávou o chovu lesních včel na Podluží. V padesátých letech bylo rozestavených po lese až čtyři sta včelstev. Byl také dobrým hospodářem a vinařem. Chovali doma krávy,

prasata i koně. S manželkou Anastázií vychovali tři děti Františka, Jaroslava a Anastázií. Děti se těšily s malými hříbaty.

Ze sourozenců zůstala jen Anastázie. Ta vzpomíná, jak tatínek po příchodu z radnice rád chodil do vinohradu. S láskou ošetřoval vinnou révu mnohdy až do tmy. Často ji maminka posílala, aby šla pro něho. Že uměl udělat dobré kvalitní víno dokazuje spousta diplomů a medailí, které po něm zůstaly ve vinném sklepě. Byl zakládajícím členem tehdy Československého svazu zahrádkářů. Ochotně se podílel na přípravách na „košť vína“. Účastnil se výstav vín v okolních obcích, na které dodával své vzorky. S manželkou Anastázií dodržovali slovácké tradice a zvyky. Paní Bartošová vymalovala žudro na jejich domě obnoveném po válce a každoročně ho opravovala až do přestavby domu 1968–1969. Později vyzdobila ornamenty návratí jejich domu. Pracovala v JZD ve vinařské četě. Velkým koníčkem pana Bartoše byly vyhlídkové lety. Na letecké dny jezdíval nejdříve na Slovensko a potom do Břeclavi. Dcera s úsměvem dodává, že jednou hrabala s maminkou na louce v Růbanici seno a mávaly tatínkovi,

který jim letěl nad hlavami. Letos uplynulo 120 let od jeho narození. Zemřel v roce 1990 ve věku 88 let. František Bartoš patří mezi sporu mezi lanžhotské osobnosti, které si zaslouží naši vzpomínku.

Nejstarší doklad lanžhotského ornamentu?

Petr Paulík

Je pravidlem u filatelistů – sběratelů známek, že kromě vzácných známek ve sbírce jsou její ozdobou i tak zvané „celistvosti“, což jsou dopisy, dopisnice – čili korespondenční lístky a pohlednice s nalepenou či natištěnou známkou.

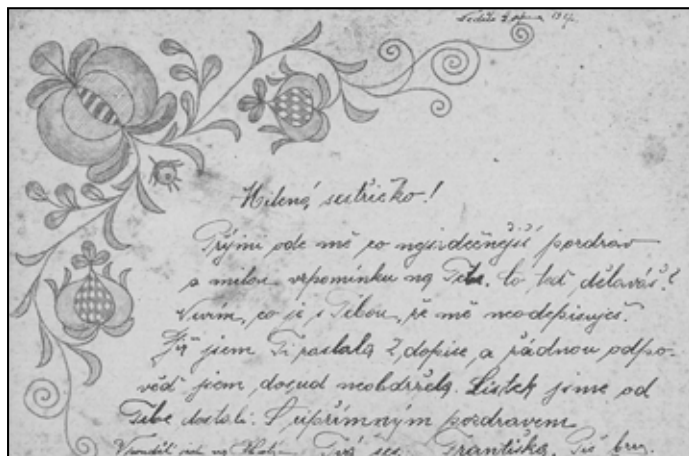
Tři takové „ozdoby“ mám právě před sebou a krom toho, že vypovídají něco z historie provozu lanžhotské pošty, je na jedné z nich – korespondenčním lístku možná i nejstarší doklad klasického lanžhotského

ornamentu, jakým byl letos po letech vyzdoben interiér (oblouk kněžiště) našeho kostela.

Nejprve tedy konkrétně k onomu „poštovní – folklornímu“ dokumentu: Jedná se o 105 let starý korespondenční lístek, vydaný za I. světové války rakouskouherskou poštovní správou, odeslaný z Lanžhota 5. srpna 1917 s nalepenou rakouskou známkou – na razítku přes ni, česko – německý údaj: „LANŽHOT – LAND-

SHUT – MÄHREN“. Lístek posílala Františka Jarcová své sestře Mařence do Paltenborfu v Dolních Rakousích, kde tato zřejmě „sloužila“, jak bývalo v té době časté. Na sdělovací straně tohoto listku – okrášlen oním lanžhotským ornamentem je text psaný neméně krásným stylem pisatelky – viz ukázka.

Co dodat k této ukázce krásy ornamentu, písma i sesterského vztahu „obyčejné“, či spíše neobyčejné lanžhotské děvčice? Snad jen na závěr, že i příště se dočtete o dalších dvou lanžhotských poštovních vzácnostech.

Jak jsme prožili rok 2022 v naší organizaci STP

Marie Uhrová

Organizace svazu tělesně postižených v Lanžhotě má asi 140 členů, ve výboru je 11 členů. Výbor se schází každý měsíc a vyřizujeme vše, co je zapotřebí, a plánujeme, co budeme dělat dále.

Na výroční schůzi, která bývá v březnu nebo v dubnu v restauraci Na Šlajsi se

schází pravidelně až 85 členů, zveme mezi sebe i pana starostu a paní místostarostku, kteří mezi nás rádi chodí.

Program naší schůze začínáme vždy veselou písničkou o našem dění a co bude dále. Uvítání zahájí náš předseda a po všech oficialitách začíná diskuse se zastupci města. Uctíme taky památku našich členů, kteří odešli na věčnost, pográtuluje-

STP Šlajsa

foto Miroslav Fersl st.

Výstava Alfonse Muchy na zámku v Moravském Krumlově

me členům, kteří oslavují své kulaté a polokulaté výročí, poté pokračujeme našim oblíbeným „kolem štěstí“, kde si losujeme drobné dárky, následuje volná zábava a pomalý rozchod do našich domovů.

Na schůzi jsme si také odhlasovali naše zájezdy. A jak jsme je prožili?

V červnu jsme se vydali na zájezd do zámku v Moravském Krumlově na výstavu cyklu 20 monumentálních pláten, které namaloval secesní malíř světového věhlasu Alfons Mucha. Měli jsme moc dobrou průvodkyni, tak máme krásné zážitky. Na oběd jsme se zastavili v Mikulově, tam

byl dán rozchod a každý si vybral, co ho zajímalo. Naše další zastávka byla ve Valticích, prohlédli jsme si kostel a stavili se na kávu a výbornou zmrzlinu. U zmrzliny seděl i herec Pavel Zedníček, tak proč se s ním nevyfotit, bylo to krásné zpestření. Celý den jsme měli pěkné počasí, ale při příjezdu do Lanžhota nás zastihla průtrž mračen.

Náš druhý zájezd jsme uspořádali na zámek do Lysic a do Kunštátu. Zajímavostí je, že se zde natáčela část čtvrté epizody televizního seriálu Četnické humoresky. Navštívili jsme jeskyni blanických rytířů, kde se nachází zďařilé sochy husitských bojovníků. Na zpáteční cestě jsme se zastavili v prodejně pivovaru Černá Hora a úplně poslední zastavení bylo ve Křtinách, kde jsme si prohlédli krásný kostel a známou zvonkohru. Bohužel pro poruchu jsme ji

neslyšeli, ale i tak jsme byli spokojeni a těšili se na další společný výlet.

V pátek 19. srpna jsme si udělali pěkné posezení na stadionu v Lanžhotě, abychom se pobavili i se členy naší organizace, kteří se zájezdů neúčastní (starší a nemocní).

Zájem o naše zájezdy je velký a účastníci se jich jak členové, tak i nečlenové naší organizace.

To bylo krátké seznámení s našimi akcemi, na které se vždy moc těšíme. Už nám zbývá jen poslední akce vánoční posezení.

Děkujeme všem, kteří se těchto akcí účastní. Přeji Vám pozhnané a radostné prožití vánočních svátků, hodně zdraví, štěstí do nového roku 2023 a přejeme si, aby se nám dařilo aspoň tak nebo ještě lépe i v dalších letech.

Přátelské posezení na stadioně

Marie Petřlová

*Přátelství je součástí
lidského štěstí
Jan Werich*

O této akci se už zmiňuje Marie Uhrová v článku o činnosti STP. Chci ji doplnit o některé další podrobnosti. Nápad to byl starosty Ladislava Straky na naší výroční členské schůzi, kde nám navrhl, zda se nechceme místo na Polince setkat na stadioně, kam se všichni dostanou pěšky nebo na kole. Současně slíbil, že město zapůjčí a jeho pracovníci přivezou lavice a stoly, což také splnili. Den před setkáním bylo velké vedro, 19. srpna v pátek bylo pod mrakem a velmi příjemné. Nikomu nevadilo ani mírné krátké přeháňky.

Objednali jsme u Zdeňka Uhra jeho pojízdné občerstvení. Připravoval cigáro a bramboráky, každý člen si mohl vybrat podle chuti. S radostí jsme s písničkou ví-

tali naše přátele z Velkých Levár. Předsedkyně Jozefína Fábiková si naši organizaci našla na internetu a poslala mi email, jestli máme zájem o spolupráci a výměnu zkušeností. Jejich organizace Jednota důchodců Slovenska vznikla teprve v roce 2012. V listopadu 2013 jelo pět členů výboru na schůzku do Velkých Levár a posléze nám naši noví přátelé návštěvu oplatili u nás v Lanžhotě. 13. června 2014 jsme se poprvé zúčastnili jejich Juniálesu. Všichni jsme byli nadšeni srdečnou atmosférou a elánem, s jakým se důchodci dovedou bavit. Nyní se Juniáles pořádá každým druhým rokem, střídá se se sportovním dnem v Malackách. Naše přátele jsme pozvali na dechovky v hospodě U Bartošů a později na Polinku a Soutok, kde obdivovali krásu a bohatost lužního lesa. Na jaře chystáme výlet do Levár na Habánský dvůr. Je to komplex lidových staveb ze 17.-19. století. V muzeu najdeme proslavenou

STP Lanžhot Sokolské

foto Miroslav Fersl st.

keramiku, kapli a jiné historické objekty. Obec se také pyšní barokním zámekem (kaštieľ) s rozsáhlým parkem, kaplí a mlýnem. Kostel P. Marie byl postaven v roce 1729 na památku vítězství nad Turky.

Velmi nás potěšilo, že si našli čas starosta Ladislav Straka s místostarostkou Petrou Říhovou a přišli mezi nás. Více než osmdesát členů se dobře bavilo. Stadio-

nem se nesly naše lidové písničky a hudba z reproduktoru. Máme mezi sebou dobré zpěváky, kteří si připravili kulturní vložku. Domácí i hosté odcházeli s dobrým pocitem příjemně prožitého dne. Doufáme, že se toto setkávání stane pěknou tradicí a že ho příští rok zopakujeme. Velký dík patří všem, kteří se jakýmkoliv způsobem na této zdařilé akci podíleli.

Baggataway, back to the roots!

Peter Rege Moravec

Turnaj Baggataway je turnaj, o kterém jsme snili snad od začátku založení lakrosu v Lanžhotě. Již tehdy, před léty, jsem si představoval turnaj, který by se celý odehrál v přírodě, lakros se hrál na louce poblíž řeky nebo jezera, lidi by spali v tee-pee, večer by se sedělo u táboráku a na vítěze by čekala putovní válečná sekera, která by se vykopala vždy až na další ročník tohoto turnaje.

Díky naší skvělé lakrosové rodince se tento sen stal skutečností, a my tak zorganizovali přírodní turnaj, který snad nadchl všechny zúčastněné. V sobotu 10. září 2022 Rege v indiánském kostýmu zahájil a Červenáček na starodávném děle nonšalantně odpálil historicky první ročník tohoto turnaje. Hrál se na nádherné louce uprostřed lesa, koupalo se v lesní šutrovni, spalo se v tee-pee, ve stanech nebo v domečku na stromě. Večer se bafkala dýmka míru, hrál se horský lakros, rozpálila se indiánská sauna a až do ranních hodin se sedělo s kytarou u táboráku.

V sobotu i v neděli proběhly drsné zápasy v lakrose a malé dešťové přeháňky jen podtrhly zápal hráčů a podstatu tohoto drsného, ale nádherného sportu. Na konci turnaje jsme byli zablácení od hlavy až k patě, přesně tak dobití a zničení, jak to máme rádi, ale taky nadšení z kamarádské atmosféry, která celý turnaj provázela.

I když jsme původně plánovali postavit dva týmy, nakonec jsme se spokojili s jedním, s příznačným názvem Akičita - v indiánštině bojovník. Bylo až symbolické, že v našem spojeném týmu byli zástupci všech třech lanžhotských týmů: Šídlo, Rege, Červ a Dřívko z 300, Verča, Marta a Joe z Lama-

foto Pavel Bartoš

zonek a Balů, Astrid a Wiky z bývalé Akičity, plus nově hrající Culík. Dohromady parta lakrosáků, která vybojovala krásné třetí místo, a navíc se celou dobu zvládala starat o organizaci a hladký průběh turnaje.

V sobotu se nám o občerstvení staral Zdeněk Uher Fabiš s jeho již proslulým pojízdným bufetem, v sobotu večer a v neděli to po něm přebral lakrosový matador a jeden z prvních členů našeho týmu Langoš.

Turnaj nakonec vyhrál tým Bobrů, kteří si tak odvezli válečnou sekeru až za Prahu a už navždy na ní budou mít svoje jméno. Na druhém místě se umístili Midlandři ze Zábřehu a na třetím náš domácí tým Akičita. Marťa Kužmová brala třetí místo mezi nahrávači a Šídlo (Václav Straka), jako novopečený kapitán našeho týmu, posbíral krásné individuální ocenění v podobě 1. místa v kanadském bodování i 1. místo mezi střelci. Nechyběly bohaté ceny, trička ani krásné diplomy a pamětní listy, a tak si každý něco z turnaje odnesl.

Věřím, že to byl především hezký zážitek! :)

Dle ohlasů se lidem u nás na louce Minehaha moc líbilo a snažili se z nás vymámit slib, že budeme dělat podobné turnaje dvakrát do roka, nebo u nás uspořádáme mistrovství republiky.

Celkově si všichni pochvalovali romantickou atmosféru přírodního turnaje, který se svým pojetím vrátil ke kořenům, kdy indiáni hrávali hru zvanou Baggataway na nádherných prériích severní Ameriky. Vždyť kde jinde zažijete, že po noci strávené v tee-pee si snídání opečete na ohni a na zápas na louce se doplavíte na kánoi...

Moc děkujeme všem, kteří se turnaje zúčastnili, a všem, kteří se jakkoliv podíleli na jeho uskutečnění!

Indiánský sport jménem Lakros

Lakros pochází ze Severní Ameriky, kde jej hráli před několika stovkami let američtí indiáni z oblasti Velkých jezer. Nazývali jej „bagattaway“, což v překladu znamená „malý bratr války“. Samotný název „lacrosse“ pochází od francouzských misionářů, kterým lakrosová hůl svým tvarem připomínala hůl biskupskou. Indiánská „družstva“ měla stovky hráčů a vzdálenost mezi brankami byla i několik kilometrů.

Indiáni hru brali velice vážně, byla pro ně prostředkem k vyřizování sporů mezi kmeny. Byla také součástí různých obřadů. Hra podle nich byla darem přímo od Stvořitele a také proto si jí náležitě cenili. Příprava na hru trvala několik měsíců a byla spojena s několika rituály.

Lakros dodnes neztratil nic ze své drsnosti a rozhodně patří k nejzajímavějším sportům provozovaným v České republice.

Sportu zdar a nádherné Vánoce všem.

Basketbalová sezóna je v plném proudu

oddíl basketbalu

Již druhou sezónu načaly naše nejmladší basketbalistky ve věku od 5 do 12 let. Když jsme po pěti letech obnovovali basketbalovou přípravku a začínali s deseti dětmi, netušili jsme, že se nám po roce počet dětí čtyřikrát znásobí. I díky velké podpoře rodičů se nám podařilo zahájit sezónu 2022/23 se dvěma minizázkovskými týmy, a to v kategoriích U10 a U12.

V kategorii U12 mají za sebou děvčata už tři turnaje, kdy pořádně potrápily soupeře z Tišnova, Brna, Kyjova, Prostějova, Blanska a Žďáru. Ačkoliv Lanžhot, co do velikosti města, našim soupeřům nemů-

že konkurovat, na hřišti to rozhodně není znát a tým, složený převážně s místních hráček, je připraven bojovat s každým, kdo se mu postaví do cesty. Aktuálně se družstvo drží ve středu tabulky, když se podařilo porazit Tišnov (53:11), Kyjov (47:39) a Prostějov (57:29).

V soutěži U10 mají děvčata zatím odehrané první dva turnaje v minibasketbalu, přestože oficiální sezóna začíná pro tuto kategorii až v lednu. Na tuto soutěž jsme

foto archiv basketbalového oddílu

obzvlášť my trenérky velmi zvědavé, protože máme spoustu nových holek, které ještě nehrály. Zároveň se v týmu nachází pár děvčat, co hrají i kategorii U12, ale pod křídly svých starších kolegyní. Nově se budou muset popasovat s pozicí nejzkušenějších hráček na hřišti.

Do nového roku přejeme holkám co nejvíce nových zkušeností, zážitků, úspěšných střel a vyhraných zápasů.

Družstvo žen je zpět na palubovkách

Největším překvapením sezóny je nepochybně obnovení týmu žen po dvouleté pauze. Když se loni rekonstruovala hala a rozšiřovalo se hlediště, sešly se bývalé

hráčky v místní pizzerii s tím, že si chtějí ještě alespoň jednou zahrát před plnými tribunami. Do dresů se stále vešly, hala na tréninky v pátek večer byla volná, takže nebránilo nic holkám znovu začít.

Postupně se začaly nabalovat i hráčky, které skončily dávno v minulosti. Soupisku lanžhotských žen, která nyní čítá celkem 19 jmen, doplňuje i pár děvčat z juniorky. A po prvních zápasech je jisté, že na domácích zápasech bude fanouškovská základna silná.

Naše ženy byly naložovány v oblastním přeboru do skupiny Východ, ve které je plno velmi kvalitních družstev. Nicméně věřím, že si holky svůj comeback užijí a předvedou všem, co v nich je.

Černé perly tančily

Petra Hejňáková, Koňské stezky Podluží

Pomalů nám končí další rok, je to až neuvěřitelné, jak vše rychle utíká. Proto ráda ještě vzpomenu na naši letní akci – Den koní.

Každého postihl v nějaké míře covid, my nebyli výjimkou. A tak po dlouhých dvou letech jsme v pořadí 10. ročník konečně mohli uspořádat. Celým odpolednem nás provázel moderátor DJ Jirka Benada, který měl svou premiéru v tomto „odvětví“, ale vše skvěle zvládl. Počasí jsme měli ideální jak pro koně, tak návštěvníky. Zázemí nám poskytl ranč Ostředek.

Náš svátek koní zahájili vozataji. V této soutěži své dovednosti a prvenství obhájil Jiří Krásný ml., a tak i tentokrát zdobí putovní pohár města Lanžhot „ranč v Kůtce“. Poprvé zabodovala i ženská část, moje maličkost :-). Umístila jsem se na 2. místě. Krásné 3. místo si odnesl náš nový člen Čestmír Bartoš (Kaca). Westernové závo-

dy byly rozděleny do dvou kategorií.

1. místo v rychlostní soutěži barely putovalo do Hustopečí. Holky z jezdecké stáje Valkýra měly dobře natrénováno. Druhá soutěž – vlajková, která je zaměřená na přesnost, zůstala „domá“. Postaral se to Jirka Krásný.

Umělecké vystoupení manželů Novotných z Ptáčova bylo dechberoucí. Se svou skupinou a friskými koňmi si pro nás i diváky připravili tři vystoupení, které bylo pokaždé jiné. Předváděli přirozenou komunikaci mezi člověkem a koněm, drezurní i cirkusové prvky. Tanečnicím nechyběly vějíře ani šátky, největší show byla v podobě ohně a rachejtlí.

Velmi nás potěšilo, že pozvání přijali místní umělečtí kováři. Ve Strakovic kovárně si mohli děti i dospělí zkusit něco ukovat. Pro nás speciálně vykovali na pa-

foto Miroslav Petrla

mátku podkovu, která je pověšena na Ostředku. Děti si odnesly krásně ozdobenou tvář od Hany Krásné a jejích kamarádek nebo si také mohli zaskákat na nafukovacím hradě. Petra Bařková zase povozila děti se svou Arabelou. Náš dvorní fotograf Miroslav Petrla fotoaparátem zachytil důkazy, že jsme tam „byli, jedli, víno pili“ a myslím si, že se i bavili :-)) Všichni pozvaní tak přispěli ke zdařilému průběhu koňského odpoledne.

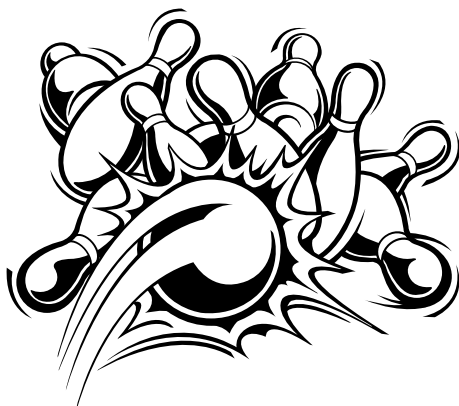
Zorganizovat takovou akci není úplně lehké. Proto chci ještě jednou poděkovat za velkou podporu městu Lanžhot, dalším sponzorům i Vám návštěvníkům, bez kterých by to nemělo cenu dělat. Ale nejvíce mým skvělým „spolubojovníkům“ ze spolku, kteří velkou měrou síly pomohli vše nachystat tak, jak jste zvyklí.

Kuželkáři zahájí 13. sezónu

Radek Janík

Bude ta sezóna krizová, riziková nebo jinak nešťastná, jak napovídá číslovka v názvu článku? Uvidíme, zatím jsme odstartovali v pohodě a vše jede normálně. Jedenáct týmů se přihlásilo k bojům o putovní pohár a to družstvo, které bude zvedat, zhruba v dubnu příštího roku, nad hlavu trofej, se запиše mezi nesmrtelné. Jak se říká o výherci slavného Wimbledonu v tenise. Škoda, že u toho nebude družstvo Lužničáků, kteří s námi hráli od úplného začátku a také se stali první-

mi vítězi. Bohužel zdravotní stav několika hráčů už je nechťel na dráhy pustit. Jsem rád, že se opět dali dohromady Hodináři a budou opět tím obávaným soupeřem. Po odehraném čtvrtém kole se drží na špici právě Hodináři a Celníci, kteří ještě nezakusili hořkost porážky. Padl také letitý rekord v počtu sražených kuželek do plných na jedné dráze. Hned v prvním kole se blýskl Dušan Radoň z družstva Drtičů, kterému počítadlo ukázalo po odhozeném 15. hodu číslovku 106. To je o čtyři více, než hodil K. Schrom z mančafu Hodinářů. No a že se rekordy zapíjí se ví, takže tady musel rekordman poručit na stůl „čtvrták kotule“.

Jelikož každá sranda něco stojí, tak i v kuželnách jsme rádi, když nám někdo

pomůže. Musím zmínit majitele kuželny manžele Osičkovi, že i když šla cena energií nahoru, máme cenu za pronájem stejnou. Břeti a Jity, moc děkujeme. Naším dalším partnerem je firma Střechy Sedá, která nám velmi pomáhá finančně realizovat naše dva turnaje, což je Novoroční a Ukončená. Barči a Libore, moc díky.

Tak snad covid už je pryč, „gule“ nám nikdo do válečných děl zřejmě nevezme, tož můžeme házet dál.

Jelikož číslo zpravodaje vyjde před Vánocemi, chtěl bych za kuželnáře popřát všem hezké prožití Vánoc, do nového roku hodně štěstí a zdraví a nám kuželníkům hodně sražených devítek. A rekordmanům naditou peněženku.

Hodu zdar

Podzím ve skautském oddíle

Kateřina Holobrádková

Letošní školní rok jsme přivítali na zahajovací schůzce první zářijový pátek. V plné polní jsme se pěšky přesunuli do Lesní štrovný, kde jsme si sdělili zážitky z prázdnin, zahráli hry na rozvoj spolupráce a důvěry a nechybělo ani zpívání, opékání špekáčků nebo nocování v tee-pee a v novém hangáru.

V polovině října jsme zasadili malé sazeničky stromů. Každý člen si zasadil jeden stromek a vznikla tak nová alej čítající na šedesát stromů.

Podzimní prázdniny patřily tradiční podzimní výpravě. Tentokrát jsme tři prázdninové dny strávili ve slezském městě Frýdek – Místek. Při hře Okolo Frýdku cestička, dle stejnojmenné písničky, jsme poznali největší zajímavosti tohoto města.

Hráli jsme plno her, podzimně jsme tvořili, naučili se novou písničku a nechyběl ani celodenní pěší výlet.

Nejdříve jsme z Malenovic šli podél říčky Satiny, které dominuje hezký vodopád. Dále jsme pokračovali na mohylu Ivančena. Kdo někdy prošel skautským oddílem nebo má tramské srdce, tak ví, že mohyla byla vybudována na počest skautů, kteří byli za druhé světové války popraveni v koncentračním táboře za protinacistický odboj. Od té doby k mohyle proudí davy lidí, hlavně v dubnu, kolem svátku svatého Jiří. Každý, kdo k mohyle vystoupá, nese s sebou kámen. Díky tomu vyrostla kamenná mohyla obřích rozměrů, která byla

foto archiv skautský oddíl Bantuové

několikrát zničena, například komunistickým režimem vyhozena do povětří. Každý člen našeho oddílu také vynesl a přiložil další kámen. Z Ivančeny naše cesta pokračovala na nejvyšší vrchol Beskyd, na Lysou horu, kde se nám díky jasnému počasí otevřel výhled nejen na celé pohoří.

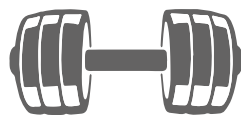
V půli listopadu se starší členové vydali na noční přechod Pálavy. Z vesnice Pavlov pod vrchy stoupali přes Děvičky, Děvín, Klentnici až na mikulovské vlakové nádraží.

Předvánoční čas je v našem oddíle tradiční. První prosincový pátek proběhla

každoroční akce pro veřejnost Slavnost světél. Poslední předvánoční pátek bude vánoční besídka, kde si rozdáme vlastnoručně vytvořené dárky a ochutnáme domácí cukroví. Starší členové opět převzmou v Břeclavi Betlémské světlo, které přes Pohansko přinesou do Lanžhota na mši svatou. Mladší děti půjdou do lesa zdobit stromček lesním zvířátkům různými pochutinami.

Celý skautský oddíl Bantuové přeje všem občanům pohodové Vánoce a do nového roku hlavně plno zdraví a spokojenosti.

Oddíl silového trojboje Lanžhot má dva nové mistry republiky

Ladislav Barkóci

V sobotu 5. 11. 2022 se konalo 8. otevřené mistrovství České republiky masters v klasickém silovém trojboji v Karvině.

Oddíl silového trojboje TJ Sokol Lanžhot reprezentovali Vladimír Barkóci a Martin Létal pod vedením trenéra Mi-

lana Mrázka. Martin Létal získal svými přesvědčivými výkony ve všech disciplínách zlatou medaili v kategorii muži M1 do 83 kg. V mrtvém tahu je také výkonem 253 kg držitelem nového národního rekordu v této kategorii. Vladimír Barkóci

v kategorii muži M1 do 93 kg vybojoval také zlatou medaili.

Oběma novým mistrům republiky gratulujeme a velké díky patří trenérovi Milanovi Mrázkovi za jeho odborné vedení.

Další krásný úspěch našich borců

V sobotu 12. 11. 2022 a v neděli 13. 11. 2022 se konalo Mistrovství ČR v klasickém (RAW) benchpresu dorostenců, juniorů, masters, mužů a žen v Rakovníku. Náš tým vyrazil na tyto závody ve složení Nikol Barkociová, Vladimír Barkóci, Martin Létal a Milan Mrázek. Svou účast proměnili naši závodníci ve dvě zlaté medaile pro Martina Létala v kategorii M1 do 83 kg a Milana Mrázka v kategorii M3 nad 120 kg. Stříbro pro Vladimíra Barkó-

foto Vladimír Barkóci

ciho v kategorii M1 do 93 kg, bronz pro Nikol Barkociovou v kategorii ženy do 57 kg a Milana Mrázka v kategorii mužů nad 120 kg. Naši borci přivezli z těchto závodů celkem 5 medailí.

Sbor dobrovolných hasičů Lanžhot

Tomáš Bača, t. č. starosta SDH Lanžhot

Rok 2022 se nám blíží ke svému konci a náš sbor rekapituluje svou činnost.

V celém roce 2022 se naši členové zásahové jednotky zúčastnili několika výcvikových dnů. Hned 17. 1. 2022 vyjeli do Tišnova na výcvik s dýchací technikou. Proč tak daleko, ptáte se? V Tišnově se totiž nachází jeden z několika mála výcvikových polygonů, kde si hasiči projdou výcvik, který supluje těžkosti a nástrahy skutečného zásahu. Na tomto polygonu se učí, jak správně pracovat s dýchacím přístrojem, jak se o něj starat a bezpečně ho používat v krizových situacích, které mohou nastat při zásahu. Na polygon jsme čekali skoro půl roku, než jsme dostaly termín. Hasiči zde pracují v zakouřeném prostředí, učí se v tomto prostředí pohybovat, vést hasební zásah, vyhledávat zraněné osoby a provádět jejich evakuaci. Vše je situováno do stísněných prostor s různými připravenými překážkami, které se navíc po jejich překonání dají upravovat. Tento výcvik zvládli naši kluci na jedničku a všichni zúčastnění obdrželi certifikát o jeho absolvování.

Dalším výcvikem, který proběhl, byl výcvik s motorovou pilou. Ve spolupráci s městem Lanžhot bylo vytipováno několik

míst po městě, kde bylo potřeba odstranit stromy. Tento výcvik proběhl ve dvou termínech, a to 22. 1. 2022 a 13. 3. 2022, a jak se říká, těžko na cvičišti, lehký na bojišti, dne 13. 6. 2022 jsme zužitkovali naše dovednosti s motorovou pilou i v Lanžhotě po tornádu, kde se odstraňovalo několik stromů v ne právě optimálních podmínkách pro kácení.

Dne 18. 6. 2022 se naše jednotka zúčastnila stáže u Hasičského záchranného sboru v Břeclavi (HZS Břeclav). Členové jednotky se seznámili s prací ve výškách na automobilovém žebříku, který je schopen pracovat ve čtyřiceti metrech nad zemí. Pomocí tohoto zařízení si osvojovali techniky evakuace osob. Dalším bodem bylo tvoření různých hadicových vedení a zásahových cest do hořící budovy nebo na

foto archiv SDH Lanžhot

hořící automobil. Samozřejmě nemohla chybět zdravotní příprava. Dále se zdokonalovali v ovládání našeho vozidla a všech prostředků v něm.

Dne 13. 8. 2022 jsme se zúčastnili ve spolupráci s HZS Břeclav výcviku na norné stěny na řece Moravě. Tyto se používají k zachytu ropných látek na vodní hladině. Hned měsíc na to, dne 27. 9. 2022, proběhlo ve spolupráci s HZS Břeclav prověřovací cvičení na norné stěny na řece Moravě.

V říjnu naši tři členové Igor Palkovič, Jiří Němec a Tomáš Ondráček prošli kurzem základní odborné přípravy pro SDH na školícím zařízení Tišnov a nyní již jsou plnohodnotnými členy výjezdové jednotky SDH.

23. 10. 2022 proběhl zatím poslední výcvik se zaměřením na Automatický Externí Defibrilátor (AED). Tento výcvik a školení musí probíhat u jednotek, které jsou zařazeny v poplachovém plánu na události typu – záchrana osob a disponují zařízením AED zařazeným do výjezdu. Nacvičuje

se správná resuscitace, použití kyslíkové terapie u pacienta a použití AED. Jen pro připomenutí, tento přístroj se nachází u vstupu na městský úřad. V případě výjezdu na událost typu – záchrana osob, nám dojde v sms heslo k otevření boxu. Tento box je napojen přímo na zdravotní záchrannou službu a v případě potřeby ho může použít kdokoli.

Samozřejmě naši členové provádějí i údržbu a kontroly na našich vozidlech a technických prostředcích, a i to se může do výcviku počítat.

V průběhu roku jsme pořídili za přispění města ne málo věcí. Pořídil se výjezdový tablet do dopravního automobilu Renault. Takže nyní již máme tablet na obou vozidlech a slouží nám k navigaci na místo zásahu, k datové komunikaci s operačním střediskem a získávání informací o zásahu. Dále se pořídily nové zásahové rukavice, pro nové členy zásahové obleky, nová zásahová obuv, trika a mnoho dal-

foto Kateřina Paulíková

šího. V neposlední řadě získal náš sbor dotaci od HZS ČR na pořízení nových zásahových přileb. K necelým sto tisícům korun od HZS ČR přidalo město Lanžhot čtyřicet a pořídilo se zatím 10 ks přileb od firmy Rosenbauer. Jedná se o přilby, které splňují ty nejvyšší kritéria na ochranu

hasiče, mají integrovanou svítilnu a velice rychlé flexibilní nastavení hlavového kříže. Jsou pohodlné na nošení i s maskou dýchacího přístroje.

Náš sbor se samozřejmě účastnil i několika akcí v městě Lanžhot. Tradiční běh městem, kde jsme vytvořili zázemí pro občerstvení.

Dětský den na škvárovém hřišti, kde si děti užily pěny a mohly si prohlédnout naše automobily a věcné prostředky. Před zakončením školního roku jsme se sešli s žáky základní školy a uspořádali jim přednášku

o práci hasičů. A nejen o práci, ale i o nástrahách prázdnin. Zopakovali jsme si, jak se chovat v krizových situacích a jak jim předcházet. Pro firmu Skanska jsme provedli školení BOZP pro zaměstnance zaměřené na požáry vozidel i s ukázkou hašení s hasičím přístrojem. Dne 15. 10. 2022 se naše technika ukázala na dni IZS ve Tvrdonicích. Zde jsme podpořili i preventivně výchovnou činnost a za menší úkoly rozdávali radost a dárky ve formě hasičského pexesa, omalovánky a samolepek dráčka Hasíka dětem. 5. 11. 2022 náš sbor zabezpečil odvoz zasloužilých hasičů na jejich setkání v Drnholci. Dne 9. 11. 2022 náš sbor provedl požární asistenci na mezinárodním fotbalovém utkání na Šlajsi. Zúčastnili jsme se též několika výročí okolních sborů.

Nesmíme zapomenout též na naši součást v požárním sportu „O pohár města Lanžhot“. Zde, jak je již tradicí, bylo nachystáno mnoho atraktivních věcí. Přijela nám na ukázkou technika okolních sborů SDH, technika od HZS Břeclav, vozy odtažové služby a historická vojenská technika Miroslava Kostky. K tomu všemu nechyběl skákací hrad, stanoviště pro hašení domečku a stánek preventivně výchovné činnosti pro děti. Nechybělo bohaté občerstvení a v neposlední řadě i mnoho skvělých sportovních výkonů, kde naše děvčata po dlouhé odmlce a s absencí tréninků překvapila a v kategorii žen zvítězila. V kategorii mužů byli první Pasohlávky, naši kluci brali krásné desáté místo, v kategorii dorostu se dařilo nejvíce Kobylí. Budeme se těšit na další ročník naší soutěže a doufáme, že se přijdete mezi nás hasiče zase podívat.

A že to podívaná bude se vši parádou, vždyť náš sbor bude slavit kulatiny a ne malé. **140 let od založení SDH Lanžhot.** Chystáme si pro všechny, malé i velké, pár akcí v průběhu celého, pro nás tak slavnostního roku. O konání těchto akcí Vás budeme vždy s předstihem informovat pomocí kabelové televize či Facebooku.

Zvykem je zveřejnění našich zásahů, tak zde je máme:

- 01. 01. 2022 PP – požár pyrotechniky – Lanžhot, Břeclavská
- 16. 01. 2022 P – požár odpad, ostatní – Lanžhot, Lesíčková
- 24. 01. 2022 TP – záchrana osob AED – Lanžhot, Lesíčková
- 30. 01. 2022 DN – nehoda železniční – Lanžhot, žel. trať
- 30. 01. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot, Mlýnská
- 04. 03. 2022 P – požár, polní porost – Charvátská Nová Ves
- 11. 03. 2022 P – požár žel. náspu – Lanžhot, žel. stanice
- 21. 03. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot směr Bv
- 26. 03. 2022 P – požár, polní porost – Tvrdonice, Lesní
- 07. 05. 2022 TP – záchrana osob AED – Lanžhot, Nová
- 22. 05. 2022 TP – záchrana osob AED – Lanžhot, U hřiště
- 04. 06. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot směr Bv
- 13. 06. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot, Školní

- 13. 06. 2022 TP – stržení střecha – Lanžhot, Zámecká
- 13. 06. 2022 TP – stržené el. vedení – Lanžhot, Kostická
- 14. 06. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot, Stráže
- 14. 06. 2022 TP – poškozená střecha – Lanžhot, Kostická
- 17. 06. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot, Vinohrady
- 21. 06. 2022 TP – odstranění stromu – Lanžhot směr Bv
- 06. 07. 2022 P – požár včelína – Lanžhot, les
- 23. 07. 2022 P – požár odpad, ostatní – Tvrdonice, Lesní

- 23. 07. 2022 P – požár hrabanky a listí – Tvrdonice, les
- 13. 08. 2022 TP – likvidace hmyzu – Lanžhot, Na Šlajsi
- 27. 08. 2022 P – požár stromu – Lanžhot, obora Soutok
- 24. 09. 2022 TP – záchrana osob – Lanžhot, Krátká

To jsou prozatím všechny naše zásahy do doby psaní článku a jen doufáme, že nás nebudete ještě do konce roku potřebovat a nejenom do konce roku.

Celé SDH Lanžhot Vám přeje krásný, klidný a ničím nerušený advent, svátky vánoční prožité v kruhu svých nejbližších a v novém roce 2023 hlavně ať nám všem slouží zdravíčko a neopouští nás štěstíčko.

inzerce

Nová ŠKODA KAROQ

Matrix LED světlomety, aerodynamické kryty kol a vůbec poprvé u modelu KAROQ zadní světla s **animovanými ukazateli směru jízdy** a uvítacím efektem. Zavazadlový prostor se sedadly **Varioflex** se může pochlubit velikostí **588 litrů**.

Michal ČECH
Tel.: 725 940 795
✉ michal.cech@agrotec.cz

Marta KVINTOVÁ
Tel.: 606 726 922
✉ kvintova@agrotec.cz

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AGROTEC a. s.
Lidická 123
690 02 Břeclav
Tel.: 519 326 500
www.agrotecauto.cz

AGROTEC
Group

NOVÁ ŠKODA
KAROQ
Již od 638 900 Kč

SKLADEM

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu
ŠKODA KAROQ: 4,7–8,0 l/100 km, 123,2–181,0 g/km

Ilustrační fotografie

Nářeční výzkum v Lanžhotě

Marta Šimečková

Ve dnech 20. a 21. listopadu 2022 proběhl v Lanžhotě nářeční výzkum, realizovaný dvojicí pracovníků dialektologického oddělení Ústavu pro jazyk český AV ČR. Cílem výzkumu bylo zjistit, které nářeční prvky jsou dosud živé v mluvě starší generace, a které jsou naopak na ústupu, popř. již zcela upadly v zapomnění. Výzkum probíhal metodou řízeného rozhovoru, který spočíval v nahrávání mluvených projevů na různá témata, jako jsou lidové zvyky, regionální pokrmy, hospodaření, válečné prožitky aj. Nahrávání se zúčastnilo 7 mluvčích ve věku 74–90 let, z toho 3 muži a 4 ženy. Všichni mluvčí byli lanžhotští rodáci a v Lanžhotě prožili i většinu svého života; šlo tak o nositele tradiční nářeční vrstvy, kterou si většinou osvojili od svých rodičů a prarodičů, rovněž pocházejících z Lanžhota nebo blízkého okolí.

Lanžhotské nářečí náleží do jižní (tzv. slovácké) podskupiny východomoravských nářečí. Již na první poslech zaujme jedním příznačným hláskovým prvkem, a to tzv. obalovaným *l* (v odborných nářečních pracích zapisovaným znakem *ɥ*). Jde o pozůstatek staročeského stavu, kdy se rozlišovalo dvojí *l*, totiž měkké a neměkké (jednak tvrdé *l*, jednak *l* blízkí se výslovností hlásky *u*, jde o tzv. obalované *ɥ*). Toto obalované *ɥ* je specifikem některých obcí v jihovýchodní části východomoravských nářečí, též nářečí česko-polských (v oblasti Českotěšínska a Karvinska); v jiných nářečích českého jazyka by-

chom tuto hlásku hledali marně. Dosaďovací existenci obalovaného *ɥ* potvrdili všichni mluvčí zapojení do výzkumu; ukázalo se, že má dosud silné postavení jak v přičestí minulém (např. *ona byɥa* ‚byla‘, *on spadɥɥ* ‚spadl‘), tak uvnitř slov (*chɥap*, *ɥɥot*), evidovány byly též případy splynutí hlásek *ú* a *ɥ* (*úky* – z *ɥúky* ‚louky‘; *stúkat* – ze *stɥúkat* ‚stloukat‘).

Samohláska *ú* je v uvedených slovech pozůstatkem staré češtiny; zatímco ve východomoravských nářečích zůstalo *ú* beze změny (též v nářečích slezských, kde však došlo ke krácení *ú* > *u*), v nářečích českých v užším smyslu bylo toto *ú* nahrazeno dvojhláskou *ou* (srov. lanžhotské *kúpiɥ*, čes. *koupil*), v nářečích středomoravských pak z *ou* vzniklo *ó* (středomor. *kópil*). Zachována tu je též samohláska *a* v některých pozicích, v nichž má spisovný jazyk *e*, např. *hříbja*, *jačmeň*, *jatelina*, *kriza*, *silnica*. Obzvláště častý je tvar zájmena *sa* namísto *se*, což je jev hojně užívaný i střední generací. Obdobně nedošlo ke vzniku samohlásky *i/í* na místě staršího *u/ú* po měkkých souhláskách, srov. nářeční *d'ura* oproti spisovné formě *díra*, obdobně *klučka* oproti *klička*. Lanžhotské nářečí (a vůbec východomoravská nářečí) tak v mnohém konzervují staročeský ráz mluvy, a to zvláště v rovině hláskosloví.

Řadu zajímavostí lze objevit i v oblasti tvarosloví. Příkladem jsou slova jako *dorta*, *hadra*, *mája*, *řetázka*, která v místním nářečí fungují v ženském

foto Kateřina Paulíková

rodě, zatímco ve výkladových slovnících spisovné češtiny bychom je našli výhradně v rodě mužském. Výrazným tvarem (ovšem téměř celomoravským) je *su* namísto *jsem*, dále tvar *cukrového* v 2. pádě jednotného čísla (srov. spisovné *bez cukroví*), tvar *králíkom* v 3. pádě množného čísla (srov. *králíkům*) aj. Zatímco některé nářeční jevy týkající se skloňování a časování jsou dosud živé, jiné již pomalu mizí z aktivního užívání (např. jmenované formy typu *cukrového* a *králíkom* byly v souvislých promluvách častěji nahrazovány tvary spisovnými).

Ve vyprávěních se objevila řada regionalismů, což jsou slova pokrývající větší areály; zpravidla se rozlišují tzv. bohemismy, moravismy a silesismy, tj. výrazy typické pro oblast Čech, Moravu a Slezsko. Mezi nimi

to je např. výraz *děcko* jako neutrální pojmenování pro *dítě*, dále *hůra* ‚podstřešní prostor, půda‘, *kačena* ‚kachna‘ nebo *slépka* ‚slepice‘ (srov. středomor. *slipka*). Zazněly i výrazy typické pro menší východomoravské oblasti, mezi nimi např. *fašaňk* ‚masopust‘, *fazoch* ‚neplodný postranní výhonek na vinné révě, zálistek‘, *frajiř* ‚chlapec chodící s dívkou, milý‘ (obdobně *frajířka*), *knofle* ‚knedle‘, *lekvar* ‚povidla‘, *paradájka* ‚rajče‘, *suopat* ‚hltavě pít‘, *turkyň* ‚kukuřice‘ a mnoho dalších. Z témat bylo hojně probírané *idyo* ‚jídlo‘; některé mluvčí coby zkušené kuchařky nám dokonce ochotně svěřily recepty na takové regionální speciality, jako jsou *erteplové tašky*, *uokše s lekwarem a cukrem*, *granatýrmarš*, *guliváry*, *přegulňáky* nebo *šurymajzl*.

Z představeného výběru zajímavých nářečních prvků, které byly zdokumentovány formou zvukových nahrávek, je zřejmé, že je lanžhotský dialekt dosud živý, a to přinejmenším u starší generace. Pořízené záznamy obohatily Archiv zvukových záznamů nářečních promluv, který je uložen v Brně, a některé z nich budou v brzké době zpřístupněny i na webu **veslovech.cz**, jehož součástí je menší online zvukový archiv zaměřený na tematiku krizových, zvláště válečných prožitků minulosti. Z nahrávek bude čerpáno mj. pro tvorbu *Slovníku nářečí českého jazyka*, který právě vzniká v dialektologickém oddělení Ústavu pro jazyk český a jenž postihne slovní zásobu všech nářečí českého jazyka (viz <https://sncj.ujc.cas.cz/>). Zájemce (nejen) o lanžhotské ná-

řečí odkazujeme též na *Český jazykový atlas* (viz cja.ujc.cas.cz/e-cja; Lanžhot je na mapách prezentován bodem č. 736). Pro zajímavost dodejme, že se Lanžhot stal též součástí map *Slovanického jazykového atlasu*, a to jako jedna z 33 výzkumných lokalit nacházejících se na území České republiky.

Všem občanům Lanžhota, kteří se zapojili do výzkumu, děkujeme za čas, který nám věnovali, a ochotu sdílet s námi jak nářečí, jejichž jsou nositeli, tak vyprávění o životě – o všech jeho radostech i strastech. Za pomoc při realizaci výzkumu pak děkujeme Petře Říhové, Kateřině Paulíkové a Marku Uhlířovi.

*Text vznikl s podporou Strategie AV21
Odolná společnost pro 21. století.*

Město Lanžhot ve spolupráci s místními organizacemi a spolky Vás srdečně zve na

Společenský města ples Lanžhot

SOBOTA 28. LEDNA 2023 OD 19:30

V PROSTORÁCH RESTAURACE PODLUŽAN

CIMBÁLOVÁ MUZIKA GRAJCAR | MELODY GENTLEMAN

REZERVACE VSTUPENEK V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ LANŽHOT, TEL.: 519 336 794

© Lanžhot 2023

AKTUÁLNÍ INFORMACE Z NAŠEHO WEBU PŘÍMO VE VAŠEM TELEFONU

Pomocí mobilní aplikace V OBRAZE
budete mít vždy a jednoduše
aktuální informace.

www.aplikacevobrazecz

Zpravodaj Městského úřadu Lanžhot vychází čtvrtletně v nákladu 1100 ks
vydává město Lanžhot, adresa redakce Náměstí 177, 691 51 Lanžhot, IČO: 00283321
e-mail: redakce@lanzhot.cz, tel: 519 336 107, místo vydání Lanžhot
odpovědná redaktorka Kateřina Paulíková, telefon 519 336 107, e-mail: paulikova@lanzhot.cz
Redakční rada: E. Klvaňová, J. Petřlová, S. Hrubá - Markovičová, V. Hostinová, V. Tučková,
J. Malá, L. Topolanská

Vyhrazujeme si právo na úpravu textů. Vyšlo: prosinci 2022
Grafická úprava a tisk dodaných materiálů: Stillus s.r.o., reklamní agentura, www.stillus.cz
Registrováno Ministerstvem kultury ČR, reg. Číslo MK ČR E 11687
Uzávěrka zpravodaje 1/2023 – 7. 3. 2023
Názory dopisovatelů se nemusí shodovat s názory redakce.

Výlov rybníka Kout

foto Kateřina Paulíková

Adventní jarmark a vánoční výstava andělů

foto Kateřina Paulíková

